

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7363,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva b. telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Za slovansko vzajemnost

Vendar enkrat! S tem vzklikom je naša javnost sprejela vest o potovanju našega zunanjega ministra v Varšavo. Z njim je hotela izraziti svoje občudovanje, da se to že prej ni zgodilo, in tudi svoje zadovoljstvo, da je vendar prišlo do resnih poskusov, da se zblizamo z najmočnejšo slovansko državo, odkar nam je Rusijo ugrabil boljševizem.

Tomaž Masaryk pogosto poudarja, da mora stremeljenje za zblizanje in sodelovanje slovanskih narodov sloneti na realni podlagi, in sicer na prepričanju, da bo imel od tega sodelovanja vsak sodelujoči narod tudi resnično korist. Edino na to podlago je mogoče postaviti trajno sodelovanje med slovanskimi narodi.

Kakor se vidi, so nazorjanja predsednika češkoslovaške republike malo idealna, vendar mu mora dati prav vsak slovanski državnik, ki je že nosil težko breme vladne odgovornosti. Dokler smo robotali tujcu, je bilo prav, da smo črpali moči iz starega slavjanstva, ki smo si ga postavljali poljubno visoko v oblake in ki je bilo edina vez med idejno ločenimi duhovi. Toda vse drugače gledamo na ta problem danes, ko živimo v lastnih narodnih državah, ko vemo za stiske in težave svojih držav, in ko čutimo, s kolikšnimi žrtvami je združena ohranitev politične organizacije naših narodov. Danes se nam zdi že čisto naravno, da zahtevamo od sodelovanja za bratskimi narodi tudi koristi zase, za svoje države, in želimo, da bi nam pripomoglo do boljšega gospodarskega stanja ter nam bolj učinkovito zagotovilo obstoj naših držav.

Mirno lahko trdimo, da ima stremeljenje za zblizanje med slovanskimi državami to realno podlago, ki mu v teh kritičnih časih, ko bi idejne vezi bile prešibke, lahko edina zagotovi uspeh. Da bi nam tesnejše sodelovanje prineslo tudi gospodarske koristi, o tem priča že dejstvo, da je bila prav gospodarska stiska, če ne morda prvi, vsaj glavni činitelj, ki nas je povabila k skupni mizi.

Tesnejše zblizanje nam narekujejo predvsem politični nagibi. Da bi se mogli mirno posvečiti notranji organizaciji naših mladih držav in obnovitvenemu delu na kulturnem in gospodarskem področju, je potrebno, da so naše meje varne. Zgodovina povojnih let je pokazala, da imamo še vedno skupne nasprotnike na severu in na jugu, ki so se še težje prijaznili z obstojem neodvisnih slovanskih držav kakor prej z golo navzočnostjo slovanskih narodov.

V Nemčiji se sistematično ustvarja javno mnenje, da mora Poljska prej ali slej izginiti iz tega sveta. Skrupulacelo se je vprašanje »koridorja«, kakor da bi šlo reze za ozek pas »nemškega ozemlja«, ki krivično deli Nemčijo v dva dela in mora v kratkem pasti, in ne morda za velik kompleks zemlje, na kateri prebivajo po ogromni večini Poljaki. Komaj pred nekaj leti so Nemci v Locarnu prostovoljno priznali vzhodne meje, danes pa v najbolj demokratičnih listih odločno zavračajo resolucijo pariškega razorožitvenega kongresa, ki zahteva spoštovanje mirovnih pogojev, ker ne marajo priznati meje napram Poljski. Zdi se skoro neverjetno, kako morejo nemški listi, to je glasila 60 milijonskega naroda, s takšnim haskom pričevati vsako najbolj malenkostno slabo vest iz Poljske. Sami so se lahko pobotali z Rusijo v Rapallu, danes pa se ves njihov tisk ne glede na svojo politično barvo vznemirja radi rusko-poljskih pogajanj za pogodbo o nenapadanju, to je za tako zvani vzhodni Locarno, ki bi bil miru v Evropi in je korist. In s kakšnim zadovoljstvom sta nemški in avstrijski tisk poročala o nedavnih finančnih težavah v Češkoslovaški!

Nedavno je neki ugledni Slovanec, v najbolj razširjeni pariški reviji opozoril Francoze, da se bo Francija prej ali slej spravila z Nemčijo, in da se jim v tem primeru lahko pripeti, da ostanje najhujše slovanske države osamljene proti 70 milijonom Germanov, ki segajo od Hamburga do Celoveca; ker ni Rusije, ki je pred vojno ščitila slovanske narode, naj gledajo mlade slovanske države, da se sporazumejo med seboj, saj bi Poljaki, Čehoslovaki in Jugoslovani postavili na noge blok 60 milijonov ljudi.

Mi imamo na jugu starega nasprotnika. Danes stoji pred fašističnim sodiščem v Rimu skoro 50 Slovanov iz Julijske krajine, ker niso hoteli zatajiti svoje matere. Nič ni lanske leto po strahovitem zaključku tržaškega procesa bolj preplašilo rimskega diktatorja kakor odmev bazoviških streliv v Pragi; takšne solidarnosti med slovanskimi narodi ni pričakoval fašistični Rim. Tedaj se je pokazalo, kakšno silo bi lahko predstavljala v svetu zveza slovanskih držav. Slovanskega življa bi se nikdo ne upal tako iztrebljati, kakor se to danes dogaja n. pr. v Italiji, in zapadni narodi, ki žalibog še vedno cenijo narode po številu, bi ne govorili več o nas kakor o primitivnih plemenih.

Skupni nasprotniki nas silijo k skupni fronti. Vsi smo zainteresirani na tem, da si ohranimo svoje države, da skupno nastopimo proti takšnim gonjam za revizijo meja, ki niso iskrene in ki zahtevajo samo zemljo drugih, pa naj prihajajo iz Berlina, iz Rima ali Washingtona. Ko si zagotovimo mir, bomo lahko prešli iz te pasivne, zgolj obrambne črte v aktivno, da bomo lahko z vsemi silami delali na obnovi gospodarskega in kulturnega življenja in uspešno tekmovali z drugimi narodi. Sodelovanje med slovanskimi državami, združenosti zaenkrat samo v Mali antanti, v kateri sodeluje tudi Romunija, in pomirjenje z Rusijo, ki je na obzoru, bo učinkovito pripomoglo k pomirjenju med narodi in s tem tudi k razorožitvi.

Obžalujemo, da ni v Varšavi prisotna tudi Bolgarija, ki še vedno pošilja svoje ministre v tuje prestolice mesto v slovanske.

Dunajska vremenska napoved: Pričakovati je nekoliko toplejšega vremena. Na vzhodu pa bo še mraz. Ponočilo se bo in bodo tu in tam padavine. Zagrebška vremenska napoved: Pretežno jasno. Podnevi megleno in zmerno toplo, noči hladne.

Veličasten pogreb nadškofa Sedeja

Prisostvovali so škofje iz Vidma, Trsta, Poreča in Krka ter odposlanci ljubljanskega škofa -- Nepregledne množice ljudstva iz vse Julijske Krajine

Gorica, 3. dec. tg. Danes dopoldne je bil impozanten pogreb pokojnega nadškofa msgr. dr. Frančiška Sedeja, z vsemi cerkvenimi slovesnostmi, ki si jih je mogoče misliti. Pogreba so se udeležile vse civilne, vojaške in cerkvene oblasti. Na čelu je stopal goriški prefekt Tiengo, voditelj fašistične stranke, konzul Avenanti, komandant prve goriške divizije, general Bobbio, videmski nadškof Nogara, tržaški škof Fogar, poreški škof Pederzoli in krški škof Srebrnič.

Zastopniki oblastev so se zbirali pri nadškofski palači, kjer jih je sprejel apostolski administrator msgr. Sirotti z metropolitanskim kaplitjem. Ljubljanskega škofa sta zastopala msgr. Josip Ujčič in profesor dr. Ehrlich, briksenskega škofa pa je zastopal visok prelat in brenzkega škofa msgr. Mutschlechner. Na ulicah, po katerih je šel sprevod od kapelice v knezoškofjski palači do stolne cerkve, se je zbrala ogromna množica ljudstva ne samo iz Gorice, temveč tudi iz najoddaljenejših krajev province, da izkaže pokojnemu cerkvenemu knezu zadnjo svojo ljubezen. V kapeli, v kateri je bila položena krsta s pokojnikom, je neprestano valovila nepregledna množica vernikov, dokler niso krste zapečatili.

Ob 9 zjutraj je bilo vse pripravljeno za pogreb. V ulici Rastello so se razvrstile nepregledne množice verskih bratovščin z zastavami. V stolni

cerkvi in v vseh cerkvah province so tvonovi zadnji pozdravljali priljubljenega metropolita. Za krsto so se vrstile množice vernikov z zastopniki frančiškanskega in kapucinskega reda, usmiljenih bratov, dalje seminaristi in vojaška godba 23. polka, ki jo je dalo na razpolago vojaško poveljstvo. Pred krsto, katero so nosili duhovniki, je stopal apostolski administrator Sirotti, prvi član kaplitja msgr. Tarlao, potem pa nadškof iz Vidma ter škofje iz Trsta, Poreča in Krka. Na krsti je ležala škofska mitra in palica. Na obeh straneh krste so korakali gasilci v slavnostnih oblekah. V neposredni bližini pa so šli duhovniki z bakljami in gorečimi svečami.

Za krsto so šli sorodniki, neposredni nameščenci pokojnika, nato pa zastopniki oblastev s prefektom na čelu. Dalje so sledili zastopniki vojske, milice in zrakovplovstva. Po vseh ulicah, koder se je premikal sprevod, so se zbirale nepregledne množice ljudstva. Ko je prišel sprevod do stolne cerkve, ki je bila zavita v črnilo, so položili krsto na katafalk, dočim so se razvrstili škofje, kapitelj in ostali zastopniki v koru ob strani presbiterija. Nad presbiterijem je bil postavljen velik bel križ v črnem ozadju. Zastopniki vojaštva in drugih oblasti so se razvrstili po prvih klopek. Za katafalkom pa se je zbrala duhovščina. Nato pa so v ostale dele cerkve pustili vstopiti ljudskim množicam.

Na škofovem prestolu je zavzel mesto videmski nadškof, njemu nasproti pa drug škof. Začela se je sv. maša z rekviemom.

Govor mons. Krena

Po maši je stopil na govorniški oder msgr. Kren od metropolitanskega kaplitja in govoril o pokojniku, slavec njegove velike duhovne in moralne odličnosti. Msgr. Kren je imel slavnostni govor tudi ob priliki 25 letnice Sedejevega škofovanja. Po maši so se zbrali škofje okoli krste in petkrat ponovili molitve za pokojnika. Slovesnosti v stolni cerkvi so trajale nad dve uri.

Zadnja pot na Sv. goro

Potem pa se je zopet razvil ogromni sprevod. Krsto s truplom so položili na mrtvaški voz, katerega so vlekli štirje vranci, in sprevod so je jel pomikati proti Sv. gori. Na vseh cestah se je zbralo nešteto množic, da izkaže mrtvom knezu zadnjo čast. Pod Sv. goro so položili krsto na drug voz, ki ga je potegnil do vrha gore. Tudi tam je bila zbrana ogromna množica vernikov. Frančiškani so prenesli krsto v cerkev, kjer je so pet bila sv. maša. Truplo bodo zaenkrat položili v grobnico neke goriške plemenitaške rodbine; pozneje ga bodo položili v posebno kripto, ki se bo zgradila za pokojnega nadškofa.

Francoski proračun znaša 41 milijard

„Ravnoležje je radi krize le teoretično“

Pariz, 3. decembra. tg. Včeraj je bil finančnemu odboru poslanske zbornice predložen novi francoski proračun, ki je uravnoležen s približnimi izdatki in dohodki v znesku 41 milijard. Po izjavi poročevalca Lamoureuxa je to proračun krize, ker se je ravnoležje doseglo samo teoretično in s posebnimi odredbami. Proračun velja toplot samo za devet mesecev od 1. aprila do 31. decembra, dohodki davkov pa so vnešeni za dvanajset mesecev, dalje so pritegnili k proračunu 1 milijard frankov iz raznih rezerv, n. pr. iz monopola za alkohol in državne kovnice. Posebne izdatke so odvalili na zasilni program v znesku 3 milijard, ki je že predložen poslanski zbornici. Za vojsko pa

se je za devet mesecev proračun zvišal za 887 milijonov. Dalje je Lamoureux napovedal, da bo radi krize najbrže prišlo mnogo manj davkov, in ker se večina izjemnih odredb proračuna more uporabiti samo enkrat, je že sedaj pod istimi pogoji pričakovati za leto 1933 že deficit 6 milijard. Odbor je razpravljal nato o kreditih, ki jih je finančni minister dovolil raznim inozemskim državam, in o podpornih akcijah za ustanove, ki so v stiskah. Ugotovilo se je, da se te datjave, ki znašajo skupno okoli 3 milijarde frankov, ne morejo smatrati za običajna dobroimetja tresorja in da so se izvršile s flagrantnim kršenjem zakona ter izogibajo se avtoritete poslanske zbornice.

Romunija išče posojila

Bukarešt, 3. decembra. 2. Finančni minister Argetoianu je sklenil, da odpotuje v inozemstvo. Ta nepričakovani sklep Argetoianu je izrazil veliko senzacijo v političnem življenju in vsi mislijo, da bo nadaljeval ona politična pogajanja, ki jih je začel Manoiilescu in so jih nadaljevali zunanji ministri Ghika, predsednik vlade Jorga in šef liberalne stranke Duca. Argetoianu odpotuje danes ali pa jutri v Pariz.

Bukarešt, 3. dec. 2. Romunija ima 1,5 milijard lejev dolga v inozemstvu. Inozemska poslanstva neprestano urgirajo v Bukareštu reguliranje teh dolgov, čim dobi pomoč iz Francije. Vlada je pred nekaj dnevi poslala v Pariz svojega zastopnika Zoniceanu, ki se je že pričel pogajati, vendar pa o rezultatih ni ničesar znanega.

Francoska intervencija v Londonu

London, 3. decembra. 2. »Times« poročajo, da je francoski poslanik včeraj popoldne posetil zunanjega ministra in mu sporočil, da se francoska vlada želi pogajati radi trgovinskih odnosov med Veliko Britanijo in Francijo, ker je francoski izvoz zaradi uvedbe visoke zaščitne carine zelo ogrožen. Francoska vlada ne odreja Angliji te pravice, vendar pa predlaga, da se prouče vse možnosti, ki so v interesu prve in druge države.

Strašen mraz v Romuniji

Bukarešt, 3. dec. 2. V Romuniji vlada strašna zima. Povod so veliki snežni zameti, ki so zahtevali tudi nekaj človeških žrtev. V Bukareštu so zmrznili trije otroci, v pokrajini pa tri odrasle osebe.

London, 3. dec. 2. Včeraj je v dveh delih mesta prišlo do demonstracij brezposelnih delavcev. V ulici Oxford je bil promet dalje časa prekinjen.

Razkol med Hitlerjem in Hugenbergom

Hitler se pripravlja na vstop v vlado?

Berlin, 3. dec. Razkol med narodnimi socialisti in nemškimi nacionalci je popoln. Že Hitler je te dni podal jasne izjave o svojem stališču napram Hugenbergovim nacionalistom. Še bolj jasen je bil Hugenberg sam v svojem govoru na seji osrednjega vodstva nacionalistične stranke. Hugenberg je dejal med drugim: »Vedno sem delal na to, da se narodne sile strnejo. Z vso verno sem se potegoval za enotno fronto v Harzburgu. Toda danes moram jasno govoriti. K temu me silijo narodni socialisti sami, ki javno trdijo, da ne bo prej miru v Nemčiji, dokler ne bo Hitler izrgal zadnjega moža iz drugih strank; ako pride do poloma sedanjega režima, bo to edina zasluga hitlerjevcev, se bahajo narodni socialisti. Predstavnik današnjega režima je v prvi vrsti centum. Zakaj amatra centum samo mene za svojega nasprotnika?« je vzkliknil Hugenberg. S tem je namignil na tajni sporazum med centumom in narodnimi socialisti za vstop Hitlerja v vlado. Seveda je vprašanje, ali je sploh kaj resnice na tem. Hugenberg je ob zaključku svojega govora dejal, da se je pri zadnjih volitvah pokazalo, da so narodni socialisti tudi v okrožjih, kjer so nastopili s skupnimi listami z nacionalisti, z vsemi sredstvi pobijali njegovo stranko. Tako ne gre več dalje. »Vi se morate proti narodnim socialistom boriti z istimi sredstvi kakor oni proti vam!« je vzkliknil Hugenberg.

Razkol med Hitlerjem in Hugenbergom bo gotovo imel neprijetne posledice tudi za Hitlerja. Harzburgska enotna fronta, o kateri je bilo toliko

krika, ne obstoji več in demokratske stranke se bodo lažje borile proti razcepjenim desničarjem. Verjetno je, da prav radi razkola s Hugenbergom silijo Hitler v vlado in da je tudi radi tega bolj popustljiv napram Brüningu. »Völkischer Beobachter«, osrednje glasilo narodnih socialistov, je priobčil Hitlerjev ukaz, da se noben narodni socialist ne sme posluževati nedovoljenih sredstev, to je orožja, v politični borbi. Ukaz se smatra za Hitlerjevo pripravo za vstop v vlado. Hitler bi rad dokazal, da je njegova stranka ustavna.

Arbitražna komisija za Mandžurijo

Pariz, 3. dec. 2. Havas poroča, da je imenovanje Italije in Nemčije v arbitražno komisijo naletelo na težkoče, in sicer zaradi tega, ker obe državi zastopata revizionistično stališče. Kljub temu pa poroča »Excelsior«, da bo četrti član komisije italijanski poslanik v Rio de Janeiro Cerutti. Henderson je postavil svoje kandidature, vendar pa zastopajo številne države stališče, da njegova kandidatura ne bo sprejeta. Prav tako je dvomljivo, če bo sprejeta kandidatura Belgije, ker je zainteresirana na vzhodno-kitski železnici.

London, 3. dec. AA. Poročajo, da vojni urad pravkar poskuša nov žaromet, ki je izredno močan in moče svetlobne žarke zelo daleč. Z novim žarometom določijo lahko višino in smer letal v eni sami minuti, kar je za obrambo proti letalskim napadom zelo velikega pomena.

Angleške skrbi

Ljubljana, 3. decembra.

Prav za prav ne bi smeli dati tega naslova, ker angleška javnost sicer obširno komentira zadnji padec funta, obenem pa seveda venomer zagotavlja, da to ni nič hudega, kar je pa seveda sumljivo. Ne moremo reči, da preživlja Anglija inflacijo, kakor smo jo doživeli v srednji Evropi, posebej pa v Nemčiji, Avstriji in Madžarski, toda stalno padanje angleške valute bi vendarle moralo bolj vplivati na angleške gospodarske razmere v negativnem smislu kakor doslej. Nam, ki smo preživeli te čase, se zdi naravnost čudno, da se Angličani bolj ne vznemirjajo. Mogoče je to v temperamentu anglosaške rase, mogoče je to pripisovati visoki državljanski zavesti angleškega ljudstva, toda videli smo kljub veliki zmagi konservativcev in tako zvane nacionalne vlade, da angleški funt pada dalje in nikjer ne opazimo resnih stremiljenj za ustavitve tega padanja. Vprašanje je, kdaj se bo padec funta ustavil. In danes ne moremo reči, na katerem nivoju se bo funt stabiliziral. Vse kaže, da si Angličani mislijo s padanjem funta le zopet pridobiti gospodarsko ravnovesje, toda vprašanje je, če polagoma le ne bo prišlo do panike in bega v blago, kar je tipičen inflacijski pojav. Ne bi želeli, da bi se v Angliji ponavljali časi, ki so nam v kontinentalni Evropi v tako živem spominu.

Danes je funt šterling padel na nivo, ki je nižji, kot je bil 25. septembra, kajti neposredno po odpravi zlatega standarda je angleški funt izgubil v petih dneh 27% svoje vrednosti. Kasneje se je tečaj popravi in se je zguba gibala okoli 20%. To je bilo v mesecu oktobru in v prvi polovici novembra. V zadnji deseti meseca novembra pa je prišel nov padec funta, ki je včeraj dosegel v Curihu 17 (frankov za funt), dočim znaša pariteta 25.22. Na ljubljanski borzi je bil najnižji tečaj ravno tako včeraj s 181.50—189, danes pa se je tečaj nekoliko popravil in znaša 186—193. To pomeni, da je funt izgubil skoraj tretjino svoje paritetne vrednosti.

Svetovni tisk navaja celo vrsto razlogov za ta padec in se spominja nedavnih MacDonalдовых besed, da pomenja začetek decembra najhujšo krizo za angleško valuto. To proročanje na podlagi konkretnih dejstev se je torej izkazalo za resnično. Zgodnje čase je bil uvoz v Anglijo izredno znan. To povečanje uvoza pa ni pripisovati samo povečanju sezonskih potreb za božič, pač pa v največji meri dejstvu, da se je hotela angleška industrija in trgovina še pred uvedbo takozvanih dumping carin kriti. Angleški uvoz je kot omenjeno oktobra in novembra izredno narasel, tako da se je pasivnost angleške zunanje trgovine v novembru poslabšala za 10 milijonov funtov v primeri z lanskim letom. Pri tem je upoštevati, da je uvoz le neznatno padel, dočim je izvoz nazadoval v veliko večji meri. Vendar pa tega povečanega uvoza ne smemo smatrati za najvažnejši faktor pri padcu funta.

Veliko važnejša razlaga za padec funta je dejstvo, da sta holandska in francoska emisijska banka začeli v večji meri prodajati funte, da tako krijeta svoje angažmame v funtih. Toda izkazalo se je, da so vesti o teh prodajah funtov le pretilirane. Kajti angažmami francoske banke v funtih nikakor niso tako veliki, kot se misli. Saj se vidi iz izkazov Banque de France, da znašajo njena devizna dobroimetja ca. 13 milijard frankov, od katerih je pa gotovo velik del naložen tudi v dolarjih in zato seveda ne more biti govora o milijardnih zgubah. Verjetno je, da znašajo 700 milijonov funtov sploh vse francoske terjatve v Angliji.

Padec funta je pripisovati predvsem velikemu izvozu kapitala iz Anglije. Kljub padcu funta je namreč v Angliji ostalo še mnogo kontinentalnega kapitala, zlasti iz Holandije in Švice. Holandski in švicarski kapitalisti sedaj konvertirajo svoje terjatve iz funtov v goldinarje in franke, kar je razvidno iz čvrste tendence za ti dve valuti. Temu begu inozemskega kapitala pa se je pridružil tudi domači kapital. Končno pa se je tudi izkazalo, da zadostujejo prav majhni zneski, da spravijo funt iz ravnotežja. Saj pravijo londonski bankirji, da je devizni promet razmeroma majhen.

Pri vsem je najvažnejše vprašanje, kakšen vpliv je imel padec funta doslej na gibanje angleških cen. Do sedaj namreč dvig cen ni dosegel razvrednotenja funta, kar je za angleški izvoz zaenkrat ugodno, vprašanje pa je, koliko časa bo to trajalo. Indeks življenjskih stroškov je le neznatno narasel. Pač pa so cene v veletrgovini od 20. sept. do srede novembra narasle za 11%. V drugi polovici novembra se je sicer položaj zboljšal, v zadnjem tednu novembra pa je indeks cen narasel zopet za 3% in dosegel 73.5 v primeri s 66 (po indeksu profesorja Irwina Fisherja, ki ima za podlago cene v letu 1928) za mesec september. Skupno je indeks cen v angleški veletrgovini narasel od 20. septembra za približno 14%, dočim je istočasno funt padel za skoraj 30%. Da indeks še ni narasel v toliki meri, je pripisovali dejstvu, da so se zvišale cene uvoženih sirovin in industrijskih izdelkov, kar je na eni strani bilo ugodno, na drugi strani pa bo to v doglednem času onemogočilo angleški industriji konkurenčno zmoglost. Polagoma se bo namreč ves nivo cen prilagodil stanju funta in bo tako odpadla eksportna premija, ki jo imajo danes angleški proizvodi. S tem bo tudi prenehala sedanja aktivnost angleške industrije. Posledice tega se bodo pokazale v zmanjšani kupni moči Anglije na svetovnem trgu, kar gotovo ne bo doprinelo za omiljenje svetovne gospodarske krize. Padec funta bo sicer za nekaj časa poživil izvoz, toda sirovine, ki jih potrebuje angleška industrija, se bodo podražile in angleška industrija ne bo v stanju konkurirati drugim, kakor to že doslej ni bil slučaj. Padec valute je torej zelo dvorezen meč, ki kaj lahko bolj škoduje kot pa koristi.

Proračun izglasovan

Praga, 3. dec. AA. Zbornica je danes ob 13 izglasovala proračun za prihodnje proračunsko leto. Izdatki so predvideni na 9 milijard 318 milijonov Kč, dohodki pa na 9 milijard 323 milijonov Kč.

Haag, 3. dec. Ž. Poljsko-gdanski spor pride 17. t. m. pred mirovno sodišče.

Sodelovanje Poljske in Jugoslavije

Dr. Marinković pri predsedniku

Varšava, 3. decembra. AA. Pat poroča: Predsednik poljske republike Mościcki je sprejel v polurni avdienci jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Marinkovića. Sprejemu sta prisostvovala zunanji minister Zaleski in jugoslovanski poslanik v Varšavi dr. Lazarević.

Izjave poljskega zunanjega ministra

Varšava, 3. decembra. AA. Pat poroča: Na večerji, priležni v čast jugoslov. ministra dr. Marinkovića v imenu poljske vlade, je poljski zunanji minister Zaleski imel velik govor. Najprej je pozdravil dr. Marinkovića in mu v imenu poljske vlade izrekel dobrodošlico. Nato je izjavil, da se čuti srečnega, da ima v gosteh tako ugledno osebnost. — »Naša naroda,« je nadaljeval Zaleski, »sta izšla kot zmagovalca iz hudih preizkušenj. Ta zmaga je bila mogoča le zaradi našega patriotizma, energije in življenjske vztrajnosti. Ves čas po ustanovitvi neodvisnih držav Poljske in Jugoslavije sta obe državi sodelovali v popolnem soglasju v mednarodnem življenju in pri delu za okrepitev svetovne politike. Pakt o prijateljstvu in konvencija o mirnem reševanju sporov sta vidna znaka tega sodelovanja med Poljsko in Jugoslavijo.

Sedaj je iskreno in odkrito sodelovanje med onimi državami, ki so proti vsem prevratom, mnogo nujnejše, kakor je bilo nekoč. Prevratni pokusi izhajajo namreč iz dežel, kjer se ne morejo pomiriti z idejo politične in gospodarske stabilnosti. Gospodarska kriza je resen opomin. Tudi na tem polju je treba združiti napore, da premostimo gospodarsko krizo. Ti napore bodo tem lažji, ker bodo sloneli na soglasju skupnih interesov med državami s podobno gospodarsko strukturo. To so

delovanje odpira Poljski in Jugoslaviji široko polje dela. Med obema državama je bilo sklenjenih več pogodb, ki naj pospešijo stike med obema poljedelskima državama in zveze med srednje-evropskimi in vzhodno-evropskimi državami sploh.

Nato je Zaleski opozoril na to, da bo konvencija o intelektualnem sodelovanju pospešila izmenjavo duhovnih dobrin med obema narodoma.

Zaleski je končal svoj govor s tem, da je vzdignil čašo v zdravje kralja Aleksandra, za napredek jugoslovanskega naroda in v zdravje dr. Marinkovića in njegove soproge.

Marinkovićev govor

Nato je govoril dr. Marinković. Uvodoma se je zahvalil Zaleskemu za sestanek in za prisrčen sprejem, kar mora pospešiti prisrčne in prijateljske stike med obema narodoma.

»Ne more se nam očitati,« je nadaljeval dr. Marinković, »da bi bili pretiravali z javnimi manifestacijami za naše prijateljske zveze. Ko smo soglašali s tem, da po prvem paktu o prijateljstvu podpisemo nov pakt, ki smo mu dali stalni značaj, smo opustili javno manifestacijo o pomenu tega dejstva za splošno politiko obeh držav in za slabost naših mednarodnih odnosov. O tem paktu smo tedaj javnosti poročali v suboparni in strogi obliki, ki nam je bila nalagala želja po absolutni korektnosti napram javnemu mnenju.

Naše sodelovanje v Zenevi je bilo iskreno, pristno in plodno. Postajalo je z vsakim dnem še dalje tesnejše. Tu smo dosegli rezultate, ki obetajo lepo bodočnost. V Zenevi smo izjavili modro, zmerno, odločno, a tudi pomirljivo politiko. Samo taka politika lahko omogoči ženevski instituciji trajno eksistenco. Skupno smo se uprli vsem poizkusom, da bi ženevska institucija odšla na stran peta. Skupno smo delali in skrbeli, da bo DN ostalo na svojem področju in da preprečimo, da bi

ta ustanova bila za druge smotre, ne pa za one, ki izhajajo iz sedanje stvarnosti. Bili smo skratka proti temu, da bi DN postala fikcija in nevarna iluzija.

Ni manj aktivno ni bilo naše sodelovanje na gospodarskem polju. Jugoslavija je med prvimi sprejela predlog poljske vlade o sodelovanju južno-evropskih in vzhodno-evropskih držav na gospodarskem polju in predlog o skladu interesov med državami s podobno gospodarsko strukturo. Soglašam s tem, da se tu odpira široko polje solidarnosti in blagotvorne aktivnosti tako za Jugoslavijo kakor za Poljsko. S svoje strani bomo skušali izpopolniti sporazume, ki smo jih v tem pogledu že sklenili.

Velikega pomena je po našem naziranju kulturno in intelektualno sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo. Konvencijo o intelektualnih stikih bodo pri nas pozdravili z velikim zadovoljstvom. Upamo, da bo to intelektualno sodelovanje rodilo dobre sadove in da se bo medsebojno spoznavanje poglobilo. Zato bo jugoslovanska vlada podprla tudi vse akcije poljskega turizma v Jugoslaviji. Upamo, da bo ta akcija podprta tudi od prijateljske poljske vlade.

Na kraju se je dr. Marinković zahvalil Zaleskemu in njegovi soprogi za prisrčen sprejem in ga prosil, naj tolmači pri predsedniku republike njegovo iskreno zahvalo za prisrčno gostoljubje, ki mu je bilo izkazano v poljski prestolnici. Dvigam čašo, je dejal dr. Marinković, v zdravje predsednika poljske republike in za srečen napredek poljskega naroda.

Zaleski potuje v London

Varšava, 3. decembra. AA. Zunanji minister Zaleski odpočuje v London, kjer se sestane dne 10. t. m. z britanskim zunanjim ministrom Johnom Simonom.

Boljševizem v Indiji

Neednost nacionalistov — Taktika boljševikov

London, 1. decembra.

Konferenca okrogle mize se je izjalovila. To pomenja nove težave za britansko vlado v Indiji. Kaj bo storil Gandi?

Indsko nacionalno gibanje je tako komplicirano in mnogovrstno, da bi ne bilo prav, ko bi v Gandiju gledali nekakšno personifikacijo vsega nacionalističnega gibanja. Razločevati je treba tri velike skupine indskega narodnega gibanja, ki pa so med sabo ločene z nasprotji, ki jih je komaj mogoče premagati. — Najprej imamo jako mero-dajno in vplivno plast veleposvesta in pridobitvenih krogov, ki se trdno drže starih tradicij, zlasti, kar tiče delitve ljudstva po kastyah. Oni pričakujejo od Angležev le nekakšno zmerno avtonomije (home-rule). Odločno pa so proti temu, da bi v isti vrsti stopali z ljudskimi masami. Sploh niso naklonjeni politični delavnosti širokih ljudskih plasti, ker bi ta utegnila ogroziti njihove socialne privilegije, ki jih sedaj uživajo v Indiji.

V ostrem nesprotju s temi zmernimi avtonomisti stoje skrajno revolucionarni nacionalisti, ki ki jih vodijo inteligenti, ki so se šolali v evropskih univerzah in so zanesli v Indijo evropske politične pojme. Ta skupina zahteva popolno državno nezavisnost Indije in ima najdalekosežnejše socialne reforme v svojem programu. Njeni pripadniki so v vsakem oziru interesantni. Z isto vneto častjo in proslavljanje Lenina in Stalina kakor Kemal pa-šo in Mussolinija. Svojega upanja ne stavijo na neizobražene ljudske mase, katere v srcu zaničujejo, ampak na bodočega vojaškega voditelja, ki bo z orožjem v roki pregnal Angleže iz Indije.

Ločeno od obeh skupin se razvija Gandijevo gibanje. Gandi trdno veruje na prebujenje narodne zavesti širokih indskih plasti, on veruje na vstajenje vsega indskega naroda, oziroma narodov. Prepričan je, da to ne bo popolnoma znolno, da angleški nadvladi bolj škoduje, ako se izmed tisočev njegovih pripadnikov jih 20 vrže pod angleške tanke in se puste zdrobiti, kakor pa če vzpirljavo oborožene vsilje. Gandi je nazirajo, da angleško nadvlado bolj omaja upor domačih muslimanskih čel, katerih se Angleži poslužujejo proti Hindujcem, kakor pa, če z oboroženo silo zasede policijo in vojaške arzenale.

Boljševiki, ki so v Indiji že za časa Lenina zrl vedno najšibkejši člen v verigi britanskega imperija, je skupina ekstremnih nacionalistov seveda najbolj simpatična. Zato komunistična internacionalna dela z vsemi sredstvi za radikalizacijo političnega mišljenja. Navodila, katere je v oktobru Moskva izdala svojim agitatorjem v Indiji, izrecno poudarjajo, da je treba inscenirati čim več spopadov lahko razburiljive množice s policijo in angleškim vojaštvom. Samo po sebi se razume, da komunisti odločno odklanjajo Gandijevo taktiko.

Pri tem pa je zanimivo, da boljševiki s svojo politiko nehoti usrečajo Angležem. Kajti tudi angleške oblasti rade vidijo, da vodsiva indskega nacionalnega gibanja nima v rokah Gandi, ampak ekstremisti, ki med narodom nimajo zaslonbe. Angleži bi jih z lahkoto s silo zatrli, zlasti, ker ni hujšega nasprotja ekstremistov, kakor pa so že prej omenjeni veleposvesti in sploh imoviti indski sloji. Med zmernimi se seveda tudi vsi indski knezi, ki imajo več kakor tretjino vsega ozemlja v svoji lasti. Vsi indski knezi stoji zato danes trdno za angleško politiko in se zanj zavzemajo, ker so jim enako mrzke socialne zahteve Gandijevega gibanja kakor komunistične ideje ekstremistov. Ta medsebojni boj treh mogočih indskih grup omogoča Angležem, da po načelu: divide et impera še naprej ostajajo absolutni gospodarji Indije.

Brez dvoma je Gandi najnevarnejši sovražnik angleškega gospodarstva v Indiji. Čeprav se agentom komunistične internacionale posreči, radikalizirati njegove ogromne ljudske plasti, bo Angležem še vedno ljube, da bodo imeli opraviti z ekstremisti kakor pa s tiho, toda vztrajno in ljudski duši tako popolnoma odgovarjajočo pasivno resistenco, ki jo vodi Gandi, apesitol nenasilja.

Carinska konferenca

Washington, 3. decembra. 2. Danes je senator Lintie predložil senatu predlog, v katerem zahteva, da bi dala angleška vlada inicijativo za sklicanje mednarodne carinske konference. Večina demokratov bo ta predlog podpirala in je mnenja, da bo morala Amerika znižati carino.

Proces proti poljski opoziciji obeta senzacije

Varšava, 3. decembra. tg. Proces proti voditeljem opozicije se bliža koncu. Za govore zagovornikov je rezerviran prihodnji teden. Med spisi, ki se bodo prečitili, je posebno senzacionalna pisarna izpoved senatorja kmetske stranke, profesorja dr. Motza, ki biva v inozemstvu in ki poroča o nekem razgovoru, katerega je imel z bivšim ministrskim predsednikom in voditeljem vladnega bloka Slavekom pred pričami, po katerem je bil Litovski Brest že pred dolgimi leti nameravan kot

prvi korak za sistematično preosnovo Poljske v monarhijo. V tem razgovoru, ki je bil meseca marca 1928, je Slavek napovedal v to evrho neprestana provociranja opozicijskih strank, razpust parlamenta ter fizično in moralno razbitje vseh nasprotnikov Piludskega. Sicer pa je tudi iz izjave poslanca kneza Radzivila vidna močna monarhistična tendenca. Stranke, ki so v opoziciji, se resnično bojijo, da ne bi prišlo do monarhističnega državnega udara.

Nemška gospodarska politika

Berlin, 3. dec. tg. Državni kanceler dr. Brüning je poročal danes predsedniku republike o veliki deflacijski zasili odredbi. Objava te naredbe pa se bo zavlekla do ponedeljka. Danes so še imeli delni ministri razgovor pri državnem ministru Dietrichu, ker se mora za vsako ceno doseči izravnava državnega proračuna kakor tudi deželnih in občinskih proračunov. Za izravnavo primanjkljajev v vseh teh proračunih bo morala dobiti država z novimi davki kritja za okoli 1.25 milijarde mark. Zvišanje prometnega davka za 2% bo prineslo novih 175 milijonov mark, razen tega pa se ima zopet

vesti davek za donos kapitala. Meja za oprostitev od pridobitne se zniža na 80—90 mark mesečnih dohodkov. — Tudi nameravano ponovno znižanje uradniških plač se smatra že vnaprej kot prilagoditev k pričakovnemu znižanju življenjskih stroškov. Tudi mezdje nameravajo primerno znižati. Po dosedanjih skušnjah pa je zelo dvomljivo, ali se bodo cene res toliko znižale, kakor misli vlada v svojem optimizmu. Posebno izražajo o tem svoje pomisleke voditelji socialne demokracije, ki so že prijavili avdienco pri državnem kancelerju.

Japonski imperijalizem

London, 3. dec. Ž. Po vesteh iz Tokia so na seji vrhovnega vojnega sveta izdelana natančna navodila za japonsko delegacijo pri razorožitveni konferenci. Tej seji so prisostvovali nekateri člani kraljevega doma. Stališče Japonske na razorožitveni konferenci bo intransigentno. Japonska zastopa stališče, da je njen položaj popolnoma drugačen, kakor položaj drugih držav ter da radi tega ne more sprejeti nobenih načrtov, ki bi omejevali njeno oboroževanje, še manj pa more sprejeti načrt, ki bi zahteval redukcijo sedanjega oboroževanja. Japonska je svoje stališče motivirala s tem, 1. da medli na Kitajsko in sovjetsko Rusijo, 2. da je redukcijo oboroževanja že izvršila in 3. da njena sedanja oborožitev daleč zaostaja za oborožitvijo drugih veseli. Kar se tiče zračne obrambe, bo Japonska zahtevala, da se zviša število vojaških letal. Istotako pa bo tudi zahtevala izboljšanje tehnične opreme japonske vojske. Kakor se vidi, Japonska ne namerava zmanjšati oborožitve, temveč hoče isto celo povišati, ker to zahtevajo interesi narodne obrambe.

Hitler pride v Rim

Berlin, 3. dec. tg. Vedno trdovratneje se širijo vesti, da namerava Hitler potovati v Rim. To potovanje je pripravil italijanski konzul v Münchnu, bivši Mussolinijev šef tiskovnega urada. V Italiji se tudi zelo širi Hitlerjeva propaganda in se njegova knjiga dobiva v vseh knjigarnah.

Končni rezultati ljudskega štetja

Belgrad, 3. dec. 1. Državni statistični urad je izdal definitivne podatke o prebivalstvu Jugoslavije po vseh banovinah in okrajih. Skupno število prebivalcev v državi znaša 13,930,918. Za dravsko banovino veljajo sedaj sledeče številke: Površina znaša 16,971 kvadr. kilometrov, družin je 256,230, moških 551,401, žensk 592,793, skupno število prebivalcev 1,144,194, dočim je po prvih podatkih znašalo število prebivalstva 1,120,549, torej ima dravska banovina sedaj 23,645 prebivalcev več. Povečanje je nastalo zaradi sprememb, ki so se izvršile z izmenjavo okraja Čabar, ki je prešel v savsko banovino, in okrajev Metlika in Črnomelj, ki sta bila vrnjena dravski banovini. Skupen prirastek pa 27,876 prebivalcev, tako da je dravska banovina narasla s to izmenjavo za 17,654 prebivalcev. Ostali prirastek 5991 prebivalcev izvira iz sprememb v okrajih Dolnje Lendave in Ljutomeru, kjer so nekatere katastralne občine prešle iz saveke v dravsko banovino. Površina dravske banovine je narasla za 235 km².

Kmetska Zveza v Mariboru razpuščena

Maribor, 3. decembra. Danes dopoldne je policija prinesla odlok bana v tajništvo Kmetske zveze, s katerim je ta zveza razpuščena. Policija je prostore takoj zapečatila.

Številke o ljubljanskih akademikih

Ljubljana, 3. decembra.

Sedaj so znane končne številke o ljubljanskih akademikih, kolikor se jih je letos inškririralo na ljubljanski univerzi. Rok za inškrpcijo je bil namreč podaljšan letos do konca novembra. Skupaj je na ljubljanski univerzi vpisanih 1778 akademikov. Na filozofski fakulteti je vpisanih 551 akademikov, med temi 19 izrednih slušateljev. Na juridični fakulteti je vpisanih 489 akademikov, med temi 4 izredni. Na medicinski fakulteti je vpisanih 114 akademikov, na tehnični fakulteti je vpisanih 569 akademikov, med temi 3 izredni. Na teološki fakulteti pa je vpisanih 155 akademikov, med temi 5 izrednih slušateljev.

Lani je bilo vpisanih: na filozofski fakulteti 434 akademikov, na juridični 411, na medicinski 102, na tehnični 584, na teološki 143 akademikov.

Na ljubljanski univerzi torej študira čim dalje več akademikov, kar najbolje dokazuje upravičeno obstoja ljubljanske univerze. Zanimivo je, da je juridična fakulteta definitivno potisnjena na tretje mesto glede obiska, med tem ko filozofska fakulteta čim dalje bolj napreduje in le malo manjka, da bo presegla celo tehnično fakulteto. Stalno se dviga tudi obisk na medicinski fakulteti in kakor vse kaže, jo bo treba kmalu spopolniti.

Vodno več študira tudi na univerzi žensk. Na filozofski fakulteti je letos vpisanih 210 rednih in 12 izrednih slušatelj, torej več, kakor je bilo pred petimi leti vseh filozofov skupaj. Na juridični fakulteti študira 43 rednih in 1 izredna slušateljica. Na medicinski fakulteti študira 20 rednih slušateljic. Na tehnični fakulteti pa študira 15 rednih in 1 izredna slušateljica. Skupno letos študira na ljubljanski univerzi 288 rednih in 14 izrednih slušateljic, skupno torej 302.

Te številke so Ljubljani v ponos. Zanimivo je, da stalno narašča tudi obisk hrvaških in srbskih slušateljev. Na jugu ima namreč naša univerza velik ugled in dober glas ter stari v mnogih slučajih raje pošiljajo svoje sinove študirat v Ljubljano kakor v Belgrad in Zagreb.

V Nemčiji pada število rojstev

Berlin, 3. dec. AA. Število rojstev v Nemčiji stalno pada. Po statistiki prvih šest mesecev letošnjega leta se je število rojstev v Nemčiji znižalo za 45,000 nasproti istemu razdobju lanskega leta.

Padanje rojstev se opaža tudi na deželi in v manjših mestih.

Zganimo se!

Quousque tandem?!

Kako dolgo še?!... Kako dolgo vendar ne bomo ponehali ti glasovi?... Ti strašni glasovi, ki nam prihajajo še vedno skoro teden za tednom, ponedeljek za ponedeljkom z raznih strani Slovenije o pretepih, o pobojih, o mrtvih, o zaklanih? Kako dolgo bodo še vozili vsako nedeljo zvečer in ponedeljek jutro ranjence z oštarijskih bojišč v naše bolnišnice?... Kako dolgo se bodo še ponavljale te sramotne zgodbe, ti strašni prizori, ko se ljudje obdelavajo z noži in koli, ranjenci in mrtvi pa se valjajo v mlakah krvi?...

Lani 1. adventno nedeljo, obenem narodni praznik, so bili en dan štirje mrtvi in deset ranjenih!... Letos v nedeljo 8. novembra pa ni imela policija ne v Ljubljani ne v Mariboru prav ničesar opraviti, ker so bile — gostilne zaprte, oziroma alkohol je bil dejan pod zaporo.

Ali ni očitno, odkod to gorje med našim ljudstvom?

Quousque tandem?! Kako dolgo bomo še trpeli to sramoto na našem narodnem življenju? Kje je naš narodni ponos? Saj nas mora biti sram pred tujci, če vedo, kaka divjastva se še dogajajo med nami. Vsako leto jih na Slovenskem pade pod nožem ali kolom kakih 70 fantov ali mož. Kdo se ne zgraža?!

A kaj golo zgražanje!

Kmalu bo trideset let, kar se je — kakor po vseh kulturnih deželah — tudi pri nas pričel odpor proti alkoholizmu z orožjem popolne združnosti. Z malo močmi in z menjačo se energijo se je vršil ta odpor, — a ipak je vžle vsem nedostatkem in vsem ogromnim zaprekam nazadnje v tem oziru vendar polagoma kaplja kamen izdolbla. Nazori o alkoholu so v mnogih — resnično naprednih in kulturnih — krogih drugačni kakor so bili pred nekaj desetletji. In tudi praksa je drugačna. Da omenjamo samo našo inteligenco mladino, dijaštvo naše, — kaka razlika in hoo puncto med nekdanji in sedaj! Da so nazori in praksa glede alkohola danes drugačna nego pred par desetletji, temu je neovrgljiv dokaz to, da se producira in konsumira danes toliko brezalkoholnih pijač, ki jih prejšnji časi skoro poznali niso.

A pobijamo in koljemo se še vedno, kakor smo se, — če ne celo huje. Dokaz, da neki sloji našega ljudstva o kakem treznostnem pokretu se nič ne vedo, da do njih to gibanje v tridesetih letih še ni pripluskalo.

Te morije in pokolji pa so zadeva vsega naroda. Ali bomo govorili kakor Kajin: »Sem mar jaz varuh svojega brata?« Da, mi smo in moramo biti varuhi svojih bratov! Boletine naših bratov so naše boletine. In sramota, ki jo delajo pijanci v svoji podivjanosti, so naša sramota, sramota vsega naroda.

Ves narod, vsak njegov član, je poklican skrbeti za naroda čast, blaginjo in rast. Predvsem seveda duševni voditelji naroda, inteligenca. Inteligenca, pokazi inteligenco za potrebe, za boleznin in zdravje, za sramoto in za čast naroda! Zakaj vidite čast samo v galerijah, v muzejih, v gledališču, v slovu, v umetnosti, v veščini, v tehniki — v kulturi duha in v vnanji politiki? Saj vemo, kaj je moderna kultura! Ali niso bili stari narodi visoko kulturni — in so vendar propadli, izginili. Pokopala jih je nemoralna, in kultura jih ni rešila. Tudi nas moderna kultura ne bo rešila, če ne bomo moralno jaki. Ne samo v umski kulturi, marveč tudi in še veliko bolj — v morali in kreposti je moč in čast naroda.

Cene kvasa pred sodiščem

Pivovarna Union tožena radi predragega kvasa

Ljubljana, 3. decembra.

Kazenska razprava proti pivovarni »Union« zaradi previsokih cen kvasa, je bila danes prav kratka. Obtožena sta prekrška četa 8 zakona o pobijanju dragine (prekomeren dobiček) ravnatelj pivovarne Ignacij Florjančič in Viljem Nemec, ki sta za podjetje kazensko odgovorna in ki ju je branil župan dr. Dinko Pue. Današnja razprava sama je vrgla le medel žarek jasnosti v organizacijo karteliranih tovarnih kvasa v naši državi. Nejasno je še popolnoma, s kakšnimi dobički delajo te tovarne. Imamo 7 tovarnih kvasa in to: »Union« v Ljubljani, Arko v Zagrebu, Teslić v Sisku, Sonda v Beogradu. Tvorica žeste in pjenice v Savskem Marofu, Bratje Fischl na Kreki in Kosovljanin v Jagodini. Vse te tovarne imajo skupno razpečevalnico za kvas pod imenom »Fermentac« s sedežem v Zagrebu. Ta določa v sporazumu z zastopniki posameznih tovarnih zastopniki finančnega in trgovinskega ministrstva enotne cene za vso državo, hkratu pa tudi razpečevanje kvasa rajonira po pokrajinah. Konkurenca je torej izključena. Obtoženi ravnatelj Florjančič je sodniku g. Janku Müllerju, ki vodi to pravdo, pripomnil, da ni on z ravnateljem Viljemom Nemcem določeval cen kvasa, marveč je soobtoženi Nemec sporočal prodajalcem le cene, ki jih je določila družba »Fermentac«.

Ker niso doslej v procesu, dobljeni kalkulačijski računi popolnoma točni in je treba pojasniti še marsikatero poslovno okolnost, je sodnik preložil današnjo razpravo na nedoločen čas, da lahko strokovnjaki v knjigovodstvu pregledajo poslovne knjige tovarne »Union« in da strokovnjaki inženjerji ugotovijo kapaciteto strojev, ki so bili nabavljani po vojni in s katerimi se izdeluje kvas. Zastilani pa bodo še posamezni proizvajalci kvasa in zastopniki obeh interesiranih ministrstev. Koncem razprave je zastopnik obeh obtožencev dr. Dinko Pue pripomnil: »Kvas pomenja toliko pri kruhu ko paprika pri guljažu.« Pač neprimerna primera!

Pravda o kvasu, ki že traja od začetka marca, ima svojo posebno zgodovino in ozadje. Banske uprava je pritisnila na peke, da morajo prodajati kruh po cenah, kakor jih je ona določila. Pekli so se deloma uprli tej odredbi. In 46 ljubljanskih pekovi je bilo pred okrajnim sodiščem obsojenih. Na pritožbo pekovi je višja sodna inštanca zadevo vrnila prvemu sodniku v ponovno presojo. Pekovska pravda pa še ni definitivno končana, kajti poseben izvedenec sestavlja natančen kalkulačijski račun o vseh stroških peke kruha. V časopisni kampanji, ki se je nato razvila, so peki v svojo obrambo navajali tudi ogromne dobičke, ki jih imajo tovarne. Pričeli so z akcijo, da se morajo cene kvasu znižati. Akcija je imela ta uspeh, da je prešlo državno tožilstvo prijavo banske uprave proti producentom kvasa s predlogom, naj se proti njim kazensko postopa, ker so cene kvasu previsoke. Ljubljansko okrajno sodišče, ki je za to pravdo pristojno, je pričelo z reševanjem te zadeve.

O stroških produkcije kvasa so kaj različni mnenja. Prodajna cena kvasa je bila 31 Din za kilogram. Mnogi trde, da je ta cena znatno previsoka. Dobitek, pravijo, gotovo presega po zakonu dovoljenih 25%. Eno kalkulačijo je podal R. Založkar, ki je izračunal vse stroške za proizvodnjo 1600 kg kvasa na 28.081 Din, ter je po njegovem mnenju cena 18—20 Din za kilogram kvasa primerna. Nasproti temu trdi pivovarna »Union«, da znašajo stroški za 100 kg kvasa 2740 Din. V vseh kalkulacijah je vpoštevana državna trošarina po 4 Din in mestna po 1 Din na kilogram. Kakor pri

Kaj pa, kaj — povejte vendar, kaj bolj moralo ruši in krepost uničuje kakor demon-alkohol? Ali ga ne vidimo povsod, kjer je kaka nerodnost, izgred, pretep? En sam mrtvec, zaklan v pijanosti, je taka grozna tragedija, da bi morala ogorčiti vsako narodno in človeško čutečo srce. Ko je šlo za to, da bi bili naši vojaki zasedli Koroško, se je reklo: Skoda vsakega moža, saj jo bomo tako dobili!... 70 mož, padlih na Slovenskem vsako leto v medsebojnih pijanskih pobojih, pa se zdi, da ni velika škoda... Slovenija mirno koraka svojo pot dalje mimo teh ubitih, ki leže ob vseh cestah slovenskih... Nobenega razburjenja zaradi tega. Časniki z različnimi komentarji registrirajo te grozne slučaje — in basta! Svet gre mirno svojo pot naprej, kakor da se ni zgodilo nič... In vendar bi se morala zaradi teh 70 vsakoletnih grozodejstev — poleg sto in sto manjših nesreč — zgroziti in dvigniti k odporu vsa dežela, — ko bi imeli dovolj moralnega čuta!... Ko je zločinska roka zaklala župnika Kušarja, se je resnično zgostila vsa Slovenija. Vsa je bila pod vtiskom tega strašnega dogodka in vsa se je nestrpno zanimala, kdaj hudodelca vjemo. Alkohol jih pa sme zaklati na leto 70, — a Slovenija je mirna. Njemu se vse odpusti. On ima privilegij, ljudi v masah moriti.

Slovenija, zdrami in zgani se spričo tako številnih tragedij! Moralni čut — kje si?!... Teh 70 mrtvih — vsako leto! — ali nas to nič ne boli, nič ne peče, nič ne briga, nič ne skrbi? Inteligenca, pokazi inteligenco za to gorje! In vseh poljih kulture polno delavcev, — na tem, ki do neba kriči po odpomoči, — skoro nikogar! Ali je to resno delo za narod?...

★

Treznostni pokret na Slovenskem mora stopiti v nov stadij! Začeti se mora z novim poudarkom! To zimo se mora začeti — takoj, brez odloga — in nadaljevati vztrajno, dokler se dežela ne strezni, dokler ne prenehajo sramotni pijanski poboji!

V nedelje 21. februarja bo velik protialkoholni kongres za vso Slovenijo v Ljubljani. Slovenska javnost bodi že zdaj opozorjena, da se na to pripravi.

Pozivljamo in prosimo banovinsko upravo in vse vladne organe, da storijo vse, kar v svojem območju morejo, da se alkoholizem z vsemi njegovimi groznimi posledicami zatre.

Pozivljamo in prosimo vse šole in učiteljstvo, naj posvečajo treznostni vzgoji tisto pažnjo in skrb, ki je pri nas potrebna, da ne bo kljub tolikim šolam v Sloveniji toliko surovosti in divjosti!

Pozivljamo in prosimo vsa naša društva, da gojijo in organizirajo med svojimi člani treznostno idejo. »Prosvetna zveza« je to že začela izvrševati. Isto naj storijo druga društva in tudi cerkvene družbe. Prosvete brez treznosti ni, in pooblašči, ki nimaa srca za bližnjega blagor in gorje, je prazna.

Pozivljamo in prosimo vse liste, naj nas podpirajo pri težkem delu za streznenje in poštenje našega lista. Saj glasnikom našega naroda mora biti za čast našega naroda in njih poklice je, narod vzgajati k plemenitosti.

Pozivljamo in prosimo vso slovensko javnost, da letošnje zimo posveti prav posebno pažnjo tej stvari. Na eni strani dobrodelnost, pomoč stradalnim in prebajajočim — na drugi boji vsej potratnosti, pijanosti in razuzdanosti! To dvoje gre najbolje skupaj. To je res delo za narod!

vseh takih kalkulacijah, tako tudi tu posebno manevrirajo za davki, ki jih hočejo podjetja naprtili na pleča šibkejših slojev. Vsak pa je prepričan, da imajo tovarne pri kvasu velikanske dobičke.

V ilustracijo navedemo le naslednjo zanimivost! Melasa, ki je ena glavnih sirovin za kvas, je stala pred vojno 5 zlatih kron, kar je sedaj 55 do 60 Din. Zadnji dve leti, kakor trdijo strokovnjaki, pa plačujejo za melaso 130 do 177 Din. V kalkulacijah pa je ta melasa ocenjena še z mnogo večjimi postavkami. Res bo potrebno, da se zadeva kvasa vsestransko pojasni in da se ščitijo konzumenti.

Požar v Kresniških poljanah

Litija, 2. dec.

V torek popoldne je nenadoma izbruhnil na gospodarskem poslopiju in hlevu bivšega kresniškega župana Franca Bokala, p. d. Slatnarja, ogenj, ki je hipoma objel gospodarsko poslopije. Zgorelo je vse gospodarsko orodje z raznimi novimi kmetijskimi stroji, tako da trpi gospodar Bokal škodo od najmanj 80.000 Din.

Iz hlevov so rešili živino, le dva prašiča so izveliki tako opečena, da so ju morali zaklati. Na lice požara so prihiteli gasilci iz Kresnic, Senožet in Ribč, ter gre požrtvovalnim društvom vse priznanje. Kako je požar izbruhnil, ali če je bil podtaknjen, bo dognala preiskava, katero vrše litjski orožniki.

Zaradi rane na roki smrt

Murska Sobota, 2. dec.

V sosednih Murskih Črncih se je zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje 29 letnega fanta Černjavčič Karla.

Černjavčič je bil hlapec pri Granfolovih. Za en dan ga je naprosil Vogler, da bi mu pomagal pri žaganju drv. Ker gospodar ni imel nič proti temu, da bi šel pomagat, se je hlapec odzval prošnji. Reče pa je čakala pri delu nesreča. Komaj je začel z žaganjem, ga je cirkularka zgrabila za roko. Zarazila se mu je v dlan. Fant je moral z delom prenehati, a ker rana ni bila prebuda, ji ni posvečal posebne pozornosti. Zavezal je jo in s tem je bilo stvar za enkrat končana.

Kmalu se je videlo, da rana ni tako nedolžna kakor je fant mislil. Roka je začela otekati. Rana je postala najprej rdeča, potem pa je postajala vedno bolj črna. Naslednjega dne je bila že vsa roka črna. Ko je fant to videl, se je ustrašil in se oglašil v tukajšnji bolnišnici. Tu so poskusili vse, a pomoči več ni bilo. Zastrupljenje je prišlo že do srea. Danes ponoči je fant zastrupljen podlegel. Pokojnik Černjavčič je bil dober fant. Pri delu je bil previden in je vsakemu rad pomagal. Nesreča je vzbudila v vseh vasi splošno sočutje.

Fotoamaterji!

Vse fotopotrebitelne dobite v
Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

Imenovanje g. nadškola Fr. Sedeja

Ko je s smrtjo g. kardinala Jak. Missie bila izpraznjena stolica goriškega nadškola, so se naši tedanji poslanci v dunajskem parlamentu borili s skrbjo, kdo bo naslednik. In najprej je poslanec Anton Gregorčič mene naprosil, ali v ministrstvu za bogočastje delam za Sedeja. Potem mi je isto željo izrazil dr. Sušteršič; oba sta se pač na mene obrnila, ker sem bil po svoji uradniški poziciji sam član tega ministrstva ter v dobrih odnosih z njegovimi merodajnimi uradniki. Sam sem v toliko bil poznan dr. Sedeja, da sem bil uverjen, da bo to mož na svojem mestu. Posebno smo se pa takrat bali, da bi s pomočjo prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda prišel na to mesto novomeški prosi dr. Elbert. Glede tega kandidata smo imeli la pomislek, da bo preveč vladen in premalo naroden.

V oddelku za bogočastje je imel tedaj prvo besedo referent g. dr. Hermann Zschokka, dunajski »Weihbischof«, ugleden mož v vsakem pogledu. Jaz sem vedno prav dobro shajal z njim in sem tudi pri tej priliki mogel govoriti z njim čisto brez ovinkov. Razumel me je, odobral Sedeja, ali takoj mi je dejal, da bom moral potem, ko sem o stvari govoril s sekijskim načelnikom Hussarekom, še osebo k papeževemu nunciju. Tam naj povem na event. vprašanje, da bi ministrstvo bilo naklonjeno Sedejevemu imenovanju.

Pri sekijskem načelniku sem takisto dobro opravil. Ko me je Hussarek vprašal, katerega tekmeca se bojimo, sem mu naravnost imenoval Elbertovo ime. Tudi on me je napotil k g. nunciju.

Sel sem torej teh par korakov z Minoritskega trga na »Hof«, v papeževo nunciaturo in sem bil takoj sprejet od visokega cerkvenega dostojanstvenika. Nuncij je bil takrat principe de Pignatelli, impozantna osebnost. Začnem pripovedovati čemu sem prišel, a takoj me prestrije češ da ne govori nemški. Razjasnil sem mu tedaj francoski, kaj želimo in prosimo slovenski poslanci v imenu večine vernikov goriške nadškofije. Ko sem mu imenoval Sedejevo ime, je živahno priklimal in naravnost priznal, da bi rimski kuriji Sedej povsem ugaljal. Tudi nuncij me je vprašal za morebitnega protikandidata. Ko sem izustil Elbertovo ime, je z glavo zmajal. Potem se vpraša: »Kaj pa tukaj v ministrstvu?« Povem mu, da ravnokar pridem od gg. Hussareka in Zschokkeja, kjer sem izvedel, da sta ta dva gospoda prav vnetja za Sedeja. »No, potem je vse v redu!« Zapustil sem nunciaturo z zavestjo, da sem dobro opravil.

Nihče ni bil mojega poročila bolj vesel nego dr. Gregorčič. Gotovo je on takoj obvestil svojega prijatelja in (menda) sošolca o mojih korakih, ker ko sem na jesen 1905 prišel v Gorico ter se poklonil g. nadškofu, se mi je živahno zahvaljeval za moj trud in spila sva par kozarcev v to ime, da Bog blagoslovi njegovo delo v goriški nadškofiji!

Fr. S.

Mohorjani Slov. Krajine

Koledar Družbe sv. Mohorja za l. 1932. pri naša članek »Slovenska Krajina« (str. 58—62), ki ga je napisal naš rojak Jože Godina. Ker oživlja spis tudi nekaj slik, je to prav presrečna informacija o tisti krajini, ki si jo ljudje predstavljajo pod nazivom »Prekmurje«. S tema nazivoma si še danes nismo na jasnem. Večina nas, ki smo tam doma, pišemo Slovenska krajina, češar se je oprijel tudi del slov. tiska. — Hočem le opozoriti na ta članek tiste, ki se štejejo med slovensko inteligenco, pa o slovenskih rečeh tako malo vedo. Tako se nam godi, da nas še danes sprašujejo ljudje o naši krajini stvari, da se primeš za glavo. Zato ni nikdar preveč, opozarjati ljudi na vse, kar izide o nas. Mimo govorjenega je bilo v teku dvanajstih let zapisanega o naši krajini in njenih ljudeh toliko neresničnega, da je to naravnost znatno protidržavno, še bolj pa protinarodno delo, ki ga pa nihče ne

Ljubi sv. Nikolaj!

Spet se je približal Tvoj god. Kakor vsako leto Ti pišem tudi zdaj. Le da so moje prošnje letošnje malo drugačne, kakor so bile lani in vsa prejšnja leta.

Vidiš, pri nas se je letos strašno izpremenilo. Lani sem Te bil prosil, da bi se me spomnil s sukunjico, ki je še nikoli dosedaj nisem imel, čevlje sem takrat rabil in nekaj papirja za šolo. Ti si mi prinesel lepe čevličke, še zdaj jih nosim, pa par zvezkov, en evinčnik in nekaj jabolk, na sukunjički si pozabil. In moji bratci in moje sestričice, vsi so dobili svoj del. Razveselili si nas in mi smo se Ti v molitvi zahvalili.

Letos pa Te ne prosim ničesar drugega kakor kruha. Kruha za očeta, mater in petero bratcev in sestrice. Mojega očeta je namreč pred enim mesecem doletela nesreča — redukcija. Dobro se še spominjam tistega popoldneva, ko smo čepeli otroci doma v kotu kuhinje in je mati živala naše uboge cape. Takrat so se hipoma s trušcem odprla vrata in na pragu se je pokazal naš oče bled, s širokodprtimi očmi, iz katerih je gledala silna bolečina. Samo dve besedi je takrat izkričal iz sebe moj oče, ko je zaprl vrata za seboj: redukcija — redukcija! Mati je takrat zavpila in jo je prestrigel oče, da ne bi padla. Mi otroci nismo razumeli takoj teh besedi, pa smo od strahu in neke slutnje, da se je zgodilo očetu nekaj strašnega in groznega, zajokali. Od takrat je pri nas kakor v grobu. Tiho, mračno in pusto in smo na sonce in smeh čisto pozabili.

Če bi Ti videl sedaj mojega očeta, kakšen je! Zdi se mi, da se je postaral v enem samem mesecu za deset let. Zakaj možno je osivel tašas in gube so mu razorale obraz. Čez dan hodi okrog po našem mestu in išče dela. Včasih se mu posreči, da ga dobi za en dan ali dva. Ko pride domov, prinese nam otrokom po ono zemljico, za mater in sebe pa ima majhno štručko. Takrat

Sisek, 3. dec.

V osebnem vlaku, ki privozi iz Zagreba v Sisek ob pol 5 popoldne, se je večerj pripetil razburljiv dogodek. V nekem vozu III. razreda so med drugim sedeli trije železničarji. Jošo Cicko, Mato Drnić in Mijo Vrban ter neki elegantno oblečeni potnik, ki s svojim vedenjem ni vzbujal nobene pozornosti. Proti Sisku se je začel vagon prazniti in so ostali naposled v njem le še omenjena trojica ter neznanec. Železničarji so se, nič lu-dega sluteč, mirno razgovarjali med seboj.

Najenkrat pa se je neznanec dvignil s klopi in v njegovih roki se je zalesketal velik nož. V naslednjem hipu je navalil na železničarje ter jih začel obdelovati z nožem. Cicku je prizadejal pet

Dnevna nega ust in zob
z **ODOLOM** je
temelj za lepe in zdrave
zobe. Okus **ODOLA**
je fin in osvežujoč.

kaznuje! Celo v knjigah so stavki, nad katerimi zanižaj, če poznaš pravo stran. Samo dva primera: V srbskem prevodu spisa dr. Prijatelja: Slovenska književnost, ki ga je l. 1920. izdal belgrajski profesor, je ostal čisto nespremenjen pasus, ki je v izvirniku l. 1905. pisal, da žive »ogrski Slovenci...« pod krono sv. Stefana! (str. 34). In to v spisu, ki ga priporoča kot najboljšo informacijo o Slovenceh — Pavle Popović, profesor belgrajske univerze...

Doma si je dovolil sodbo o naših »Novinah« B. Kreft (Človek mrtvaških lobanj, str. 73), ki trdi — sicer v oklepaju — da so »Novine« »prej pisale drugače,« t. j., da pred prevratom niso »simpatično pisale o novi državi Jugoslaviji, o Slovenceh, o bratih Hrvatih in bratih Srbih...« Prezrmo stilistično formulacijo njegovega stavka — kdo pa je »prej« pisal o novi državi?! — in izrazimo le svoje mnenje, da pisec »Novin« od 1913 do 1919 najbrže bral ni Kot kuriozum navedem slučaj: med vojno je — po leg ostalega podobnega blaga — izšla v »Novinah« vznesena slovensko budniška pesem z določno po-into — njen avtor v »novi državi« ni dobil kruha in živi v tujini še danes.

Mohorjeve knjige so bile prva in edina vez med Slovensko krajino in ostalo Slovenijo. Ze v 80-ih letih jih je širil Borovnjak, nato Ivančec in vsi drugi. Tisti čas, ko se na Slovenskem nekateri neke rogi Mohorjevim knjigam, je madžarska vlada hotela zatreti širjenje teh knjig med podložnimi Slovenci. Duhovniki so bili osumljeni »pan-slavisti« — zadoščanje so dobili v novi državi z »madžaronci!« Razvila se je polemika, ki jo je v sombolskem dnevniku leta 1900. zaključil z zelo ostrim člankom v imenu slovenskih duhovnikov dr. Franc Rogoš. Prav je, da se to ne pozabi. Zakaj »mohorjanci« pri nas ni pomenilo slučajnega bralca, marveč slovensko zavednega in eksponiranega človeka — ne v Avstriji, marveč na Madžarskem, kjer so nam drugače godili.

Mohorjeva družba je poslala letos v Slovensko krajino 2958 brezplačnih knjig. Za to njeno razumevanje se ji nekateri akademiki iz Slovenske krajine, ki imamo svoje težnje in čutimo svoje naloge najiskrenejše zahvaljujemo!

Vilko Norak.

Delavski otrok sv. Miklavžu

jemo zabeljene žgance in krompir. Ko pride za tem dan ali dva, je vse zopet po starem. Mati hodi po kuhinji okrog kakor senca, tako je upadla v obraz in život. Nič ne govori, samo od časa do časa tiho zajoka. Oče leži na postelji in včasih mrmra silne besede, da bi Bog udaril s svojo jezo in močjo tiste, ki morijo družine brez puške, se-kire in noža.

Tako je, sv. Nikolaj, pri nas. Moral sem Ti povedati, da boš vedel, zakaj Te prosim samo kruha. Vem, da si ljubezniv in rad pomagaš. Če boš drugim otrokom v mestu raznašal lepe sukunjičke, nove čevličke, železnice, avtomobilčke, bobenčke, trobente, male aeroplančke, velike čokolade, vseh vrst bonbončkov, jabolk, orehov in evinčnikov, peres in zvezkov, prinesi meni in vsem mojim bratcem kruha. Kruha, zakaj lačni smo že, samo enkrat na dan jemo in še takrat malo. Kruha, več, lahko je črn, tak kakor je pri peku in ki gre tako v slast, ko si lačen.

Upam, da me boš uslišal.

Priročno Te pozdravlja

Tvoj mali

En dan pozneje.

Joj, sv. Nikolaj, ravno ko sem končal to svojo pisanje, je prišel oče domov in povedal, da nam je gospodar odpovedal stanovanje. V tem-le hudem mrazu bomo morali ven in oče pravi, da bomo stanovali kar na prostem, ker nas ne bo hotel nobeden sprejeti pod streho. Davi pa sta obležala pri nas kar dva brata, Tonček in Janeček, Bolna sta in medlita. Oče je rekel, da sta zbolela od lakote.

Sedaj pa res ne vem, kaj bi Te prosil, sv. Nikolaj, da nam prineseš. Ali kruha ali novo stanovanje ali zdravje bratcem, ki se mi smilita. Če moreš prinesi vse, ker vsega potrebujemo smo, da si ohranimo življenje.

Tvoj Ivanček

Razburljiv dogodek v vlaku

Znoreli potnik navalil na železničarje in jih začel obdelovati z nožem.

nevarnih ran, Drniča je zabodel na treh mestih. Vrban pa je zabodel v nogo. Vse to se je zgodilo tako hitro, da se železničarji sprva sploh niso zav-vedli. Sebe, ko je začela brizgati kri, so se skužali otresti besnega neznanca in po dolgi trdovratni borbi se jim je posrečilo, da so ga spravili na tla. V tem položaju so ga držali do Siska, kjer so ga izročili redarstvu.

Ranjene železničarje so prepeljali v bolniš-nico, kjer se Cicko bori s smrtjo, ostala dva pa sta izven nevarnosti in sta že v domači oskrbi. Tudi besnega neznanca so prepeljali v bolnišnico, kjer se je umiril šele, ko so mu dali injekcije. Pozneje so ga z vlakom prepeljali na stenjevsko kliniko. Njegove identitete niso mogli ugotoviti.

Ljubljana

Miklavžev semenj in kriza

Ljubljana, 3. decembra.

Kdo bi si mislil, da je splošni neugodni gospodarski položaj napravil celo Miklavžu in njegovim prijateljem tako veliko škodo. Sicer so zadnje dneve novembra po starem običaju postavili na Kongresnem trgu dve dolgi vrsti stožic, na katere sedaj donajajo razstavljenci in Miklavževi pomočniki vse mogoče dobrine za želedec in oko. Čudovito je naraslo to izobilje razstavljenih dobrot na Miklavževem sejmu. Samo nekaj stožic stoji še praznih in kaže svoje oguljene deske in obtočene drogeve. Tudi te bodo v kratkem obložene z najrazličnejšimi vabljivimi in sladkimi darili, tako da se bo človeku kar slina cedila, ko bo šel mimo.

Zivahen je postal že ta sejem in tisti, ki se še najbolj zanimajo za njega, so otroci, ki ogledujejo in izbirljivo. Seveda na žalost izbirljivo le z očmi in v pobožnih željah tiho nalagajo v ogromno Miklavžovo košaro dobroto za dobroto, igračo za igračo. Ubogi Miklavž, če bi vsem ustregel!

Več ko dovolj je sladkosti na izbiri. Jabolka, fige, datelji in drugo tako za mladi zob, je naloženo v vabljivih kupih. Druge se zopet le-kečejejo izpod stekla slaščič, sladki bonboni vseh barv, lečovi kruhki itd. Tudi igrače ne manjka, pa najbodo take, da se jih skoro ne smeš dotakniti ali take, da mladi solarček lahko poskuša na njih, če bo mogel ugotoviti, kako je narejena od znotraj. Tudi oblečke, volneni jopiči in gorke obleke so tu na razpolago Miklavžu, da jih ponese tistim, ki jih zebe. Pa da ne pozabimo: tudi nasprotno, kar običajno prinaša Miklavž, je tu na

razpolago za ta velik praznik mladine. Kdo bi si mislil, da se je prodaja teh sicer nič kaj razveseljivih daril lotila mladina kar sama. Četa četa jih je, ki svigajo med stojnicami gori in doli in ponujajo z vprav kolportersko živahnostjo svoje šibe in korobače. Izkupiček za te okrašene šibe in korobače sicer ni velik, vendar pa mnogo omogoča tem kratkohlaticnikom, da si za Miklavža kupijo darilo sami, če jim že Miklavž prinese samo šibo ali pa jih sploh pozabi.

Pa tudi ostala Ljubljana je posvetila precej pozornosti Miklavževemu prazniku. Premnogo izloženih oken je okrašenih z vsemi mogočimi miklavžnostmi za mladino: povsod prevladuje rdeča barva s parkeljčki. Okrog oken pa se zbirajo gručice radovedne mladine, ki stremi v zanjo nedosežne lepote.

Na žalost pa si je izbral Miklavž neugoden čas za svoj posej pri mladini. Kriza, ki se javlja povsod z vso svojo neusmiljeno strogošjo, bo marsikje posegla tudi v Miklavžev koš in Miklavž bo mesto daril premnogokrat prinesel le lepih obljub: »Pokažite na drugo leto.« In prav verjetno je, da bo otrok, ki se bodo morali zadovoljiti samo z obljubami, letos mnogo več kot obdarovanih. Nič ne bodo pomagala dolga pisma sv. Miklavžu, nič prošnje pri starih. S krvavečim srcem bo marsikaj oče ali mati potolažila svoje otroke: »Letos Miklavž nima denarja, zato tudi vi ne boste dobili za Miklavža nobenih daril.« V njihovih skrbnih srcih pa bo ključala skrita strašna misel: Bog ve, če bomo svojim otrokom mogli kupiti konec meseca vsaj kruha!

Kaj bo danes

Drama: Zaprt.

Opera: Zaprt.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Babovec, Kongresni trg 12; mr. Uštar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Celovška cesta 34 (Ljubljana VII).

● Mamice, ali ste že uslišale prošnje vaših malčkov. Napišite jim veselje in jih pripeljte na Miklavžev večer Krščanskega ženskega društva v soboto 5. t. m. ob pol 5 popoldne v Unionu. Zelnje in darila se sprejemajo od 13 do 15 istotam. Vstop prost.

● 9. Prosnetni večer, ki bo danes ob 8 v verandni dvorani hotela Union, bo nudil prijateljem zimskega športa obilo tvarine. Naslov predavanja je »Zima in zdravje«. Za marsikoga je problem zime rešen ako pozna meje, v katerih lahko razvija svoj zimski šport. Smučanje, drsanje, sankanje in izleti v zimsko naravo nudijo alehernemu ne samo obilo zabave, temveč tudi obilo zdravja. Predsednik Zimskosportnega saveza in obanem direktor drž. higijskega zavoda v Ljubljani dr. Ivo Pirc bo posetnikom podal strokovna navodila glede zdravja in športnega udeleževanja tudi v zimi. Predavanje bodo spremljale tudi ekloptične slike. Predprodaja vstopnic v Prosnetni zvezi, Miklošičeva c. 5.

● Dijaške Marijanske kongregacije v Ljubljani in Slovensko katoliško dijaštvo imajo letos skupno proslavo 8. decembra, dijaškega praznika. Kot pripravila bo tridnevna za duhovno poglobitev in prenovitev pred praznikom velike Zaščitnice mladine. V stolnici bodo v ta namen za dijaške in akademike posebni govori, in sicer: 6. t. m. ob 6 zvečer bo govoril g. p. I. Vrtovec, D. J.; 7. dec. ob 6 zvečer g. kanonik dr. Mihael Opeka. Po govorih bodo hitenje in blagoslov. 8. dec. ob 7 zjutraj bo imel sklepni govor prevz. g. škof dr. Gregor Rožman, ki bo daroval tudi av. mašo, med katero bo skupno sv. obhajilo in ponovitev posvečenja Brezmadežni. Enako se bodo vršili govori za dijakinje in akademikarke v uršulinski cerkvi, in sicer: v nedeljo 6. dec. ob 6 zvečer bo govoril g. prof. Ante Kordin, v ponedeljek 7. dec. ob 6 zvečer g. vikarij Al. Kosmerli in sklepni govor na praznik ob 7 zjutraj g. kanonik dr. Tomaž Klinar, med av. mašo bo skupno sv. obhajilo in ponovitev posvečenja. Vabimo vse katoliško dijaštvo, akademike in arednješolce, dijakinje in akademikarke, naše katoliške starešine in vse dobro mišleče, da se te tridnevne v polnem številu udeležijo. Pridi k nam božje kraljestvo po Mariji!

● Slovenska dijaška zveza in dijaške Marijanske kongregacije bodo skupno proslavile 8. decembra s svečano akademijo v veliki dvorani Uniona. Spored proslave je sledeč: 1. Pozdrav; 2. Cerkev, velesila v mednarodnem življenju; govori dr. Miha Krek; 3. Socijalno poslanstvo katoliškega inteligenta, govori akademik J. Zemljak; 4. Priredba zvestobe. Zborna deklamacija dijakov; 5. Marijanski govor, govori dijak; 6. Schubert: Ave Marija, poje ga. Pavla Lovsetova; 7. Brezmadežni, govori dijakinja; 8. Morska zvezda, poje akademski zbor. Opozorjamo našo javnost na to izredno

Miklavžev večer

Šentjakobske Prosvete bo jutri, v soboto, ob 6 zvečer v telovadnici na Grabnu. Darila se sprejemajo v soboto od 2 popoldne dalje v šolski telovadnici na Grabnu. - Starši, pripeljte svoje malčke!

prireditve in že danes vabimo vse, da se te slavnosti udeležijo. Vstop prost.

● Na praznik 8. decembra prireditelj kat. akademiki v dramskem gledališču pretresljivo duhovno-igro o Avguštinu, ki je polna Resnice, Ljubosti in Dobrote. Vse prijatelje našega dijaštva vabimo, da si stvar sigurno ogledajo, saj je za nas povsem nova in res polna lepote. Vstopnice so že v predprodaji v trafiki hotela Union! Cene sedežev so zmerni! Nabavite si vstopnice čimprej!

● Narodni muzej bo za brezplačen nedeljski posej odprt le še prihodnjo nedeljo (6. t. m.) do polodne od 10—12. Ponovna otvoritev spomladaj se

Svet' Miklavž že zapisuje,
s čim le naj Vas obdaruje.

Pa jo ugame sveta glava,
tale, pravi, bode prava:

»Hitro stopil bodem k

Radio Ljubljana,

tam izbira res velika mi je dana.

Radio

prav lep in dober tam dobim

in Vas ž njim razveselim.

RADIO LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 5.

Kulturni obzornik

Knjiga o naših bratih onkraj meje

Hijeronimska družba v Zagrebu je v seriji knjig za inteligenco izdala *Barbaličeva »Versko svobodo Hrvatov in Slovencev v Istri, Trstu in Gorici«*, ki izpravi rdečo stransko trpljenje naših ljudi v Juljski Krajini. Človeku se je težje lasje, ko čita nekatere slučaje, kakor da smo v dobi katakomb...

Pisatelj Fr. Barbalič, nekdanji šolski nadzornik v Istri, ki je moral sam bežati preko meje, črta z bistriim očesom ves psihološki razvoj nasilja nad Slovani v Italiji: Kako so se Italijani začudili, ko so prišli v slovenske pokrajine, o katerih so slišali, da žive na njih slovenski pastirji svinjskih in ovčjih čred, pa so našli tam narod kulturno in gospodarsko daleč nad seboj... (Niso vedeli, da so bili n. pr. gorški Slovenci že v Avstriji kar tiste napredka, prva pokrajina.) In zdaj so sklenili po načrtu zrušiti vse te kulturne pridobitve, da tem laglje ubijejo narodno zavest Slovanov in jih napravijo Italijane.

Najprej so zaprli zasebne šole. Ni jim bilo dosti. Zaprti so še javne slovenske in hrvatske šole in jih poitalijanili. Vendar so pustili še slovenske učne moči. Pa kmalu so tudi te deloma pognali preko meje, deloma preemistili med Kalabreze. Tako so zaprli 800 javnih in privatnih šol in vrzli na cesto nad 800 slovenskih in hrvatskih učiteljev. To je bila prva poteza zvite fašistične glave.

Na vrsto so prišla krajevna imena; ko bi tuje potovali po teh krajih, bi takoj videli slovenski obraz vsi in njihovih imen. Proč z njimi! Tu dajmo prhuta italijanska zastava, »Slovani so izumrli ali se pretočili v italijansko kri« — tako pravijo fašisti; in danes imena slovenskih sel zvane bolj italijansko kakor v Italiji sami.

Še je bila avtonomija občin, slovenski župani so županili. Ljudje so se po svoje vodili. Z enim udarcem so vsi župani zleteli in prišli so komisarji z juga, ki ne znajo niti potreb niti jezika Slovanov.

Z župani je moral tudi domač jezik, na njegovo mesto je stopil italijanski in to tudi v občinah, kjer je bil komisar edini Italijan...

V oči so bodli fašiste slovenski priimki in krstna imena, dedščina dedov. Vse so zmalčili, vse na novo skrojili, tako da časih dva brata nosita vsak svoj priimek.

In zdaj prosvetna društva in gospodarski zavodi! S prvim nam preneha duhovna, z drugim gospodarska moč. S tem bi bili Slovani na tleh. Samo Goriska je šela 168 prosvetnih, 167 pevskih, 62 dramatskih in 37 telovadnih društev, vse je šlo. Kakor da so posekali vrt s cvetočimi jablanami... In 414 združb, ki so bile vzor najmodernejšim državam, so fašistični Vandalci porušili. V teh združbah je bilo preko 100.000 članov. Vse so zveli.

Pa še ni konca. Med Hrvati in Slovenci je živel nekaj časopisov in revij. Ljudje so jih direktno goltali, ker željni so bili novic po svetu. Pa tudi tu so vplnili luč poslednji slovenski črki in s tem stopili na glavo svobodi Slovanov. To naj bo torej ona svoboda, ki so jo Italijani objubliali s slovesnim proglasom ob svojem prihodu na slovenska tla!

Le še cerkev je ostala ljudem, kjer so se mogli potožiti Bogu v materinem jeziku. Pa tudi to ni bilo Italijanom prav. Z vso silo so se vrgli na cerkev, kjer edino še so se izmučile duše naših bratov mogle sestati in poslušati duhovnikov tolažbo.

Do danes je bilo 329 duhovnikov in redovnikov pregnanih, konfiniranih ali zaprtih. Italijanskemu tisku so slovenski duhovniki »strupene kač«, »besni in gladni slovenski medvedci«. (Ti ljudje so ob prihodu izrekli: »Vašo vero bomo spoštovali, ker je

Miklavžev večer v Unionu

dne 5. decembra ob 7 zvečer

Je tik pred nami, Kdor se nima vstopnice, naj si jo pravočasno preskrbi v predprodaji, ki se bo vršila danes od 2 ure popoldne v Unionu pred veliko dvorano. — Istotam se sprejemajo darila za obdarovanje otrok, in to najdalje jutri do 12. Po tem času se darila ne bodo mogla več sprejemati; zato prosimo cenjeno občinstvo, da si takoj preskrbi vstopnice, obenem pa še danes odda darila, da ne bo zadnji trenutek prevlekel naval pri oddajanju daril.

pravočasno razglasi. Posebni red med tednom (plačani obiski posameznikov ter poseti šol in korporacij) pa ostane tudi preko zime neizpremenjen. Spomladi se bodo nadaljevala tudi vodstva po zbirkah z reportažo po radiju. Med tem pa bo zima tudi pravi čas za študij pravkar izšlega »Vodnika po kulturnozgodovinskih zbirkah« našega Narodnega muzeja.

● V »Šišenskem prosvetnem društvu« se bo Miklavž tudi letos oglašil, in še celo dvakrat, da ja ne bo nikogar prezrl. V soboto, 5. decembra ob 7 zvečer bo obdaroval naše malčke, v nedeljo ob 8 zvečer pa pridejo odrasli na vrsto. Darila bo sv. Miklavž oba dni oddajal v samostanski dvorani. — Pridite, da se Miklavžu ne zamerite!

Damske plašče za zimo

v veliki izbiri . . . od Din 220 naprej,
finejš s kožuhovino . . . od Din 380 naprej,
otroške od 2 let dalje
v vseh velikostih . . . od Din 90 naprej,
kakor tudi damske in otroške obleke, krila,
bluze vse elegantno in solidno izdelano v
lastnem modnem salonu pri
F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29
Novo urejen posebni oddelek za konfekcijo

● Smučarji. Zima je že objela naravo in jo pokrila s snežnim plaščem. Dilce nestrpno čakajo na smuški izlet. Kakor nudi smučanje obilo zabave in veselja tudi pozimi, pa mora tudi smučar poznati navodila in predpise za zdravje pri zimskem sportu. Baš smučarjem je namenjeno predavanje, ki ga bo imel danes zvečer v verandni dvorani hotela Union predsednik Zimskosport. saveza dr. Ivo Pirc z naslovom »Zima in zdravje«.

● Klub esperantistov v Ljubljani vjudno vabi cenjeno občinstvo in vse esperantiste k slavnostnemu običnemu zboru, ki se bo vršil ob priliki 10letnice kluba v nedeljo 6. t. m. ob 10 dop. v dvorani Delavske zbornice.

● Esperantska razstava v dvorani Delavske zbornice ob priliki 10letnice tuk. kluba bo nudila vsakomu zanimiv vpogled v esperantsko gibanje doma in po svetu. Brezplačen ogled v nedeljo popoldne od 12 do 18.

● Izlet inženjerjev v Zasip. Združjenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljub-

ljana priredi v nedeljo 6. t. m. za svoje člane po-učni izlet v Zasip pri Bledu radi ogleda novo zgrajene elektrarne KID. Vodi g. ing. Josip Dedek. Zbirališče zjutraj ob 7.45 v veži glavnega kolodvo-ra; izstopimo na postaji Dobrava-Vintgar.

● Popisovanje živine, perutnine in čebelnih panjev se bo vršilo za področje mestne občine Ljubljanske od 29. t. m. do 8. januarja 1932, in sicer po magistratnih organih od hiše do hiše. Zbrani podatki bodo služili zgolj statističnim namenom. Občinstvo se opozarja, da pri popisovanju ne dela ovir in ne navaja napačnih podatkov, sicer bi se moralo proti dotični stranki kazensko postopati.

● Roparski napad na Rožniku. V tork zvečer okoli pol sedmih je prišlo na Rožniku do drznega roparskega napada. Gospa Marija Mihelič se je vračala tedaj domov s svojo hčerko, 15 letno Marijo. Gospa namreč stanuje na cesti Na Dre-nikov vrh 2. Pri Hribarjevi vili pa je skočil pred obe ženske neznan moški, surovo pograbil gospo za ramo in ji iztrgal torbico, v kateri je imela 100 Din denarja, ključke in molitvenik, nato pa hitro izginil v temi. Miheličeva ima približno 200 Din škode. Obe ženski sta se tako prestrašili napadalen, da ga ne moreta niti opisati.

● Vlom v mesnico. V noči na včeraj je ne-znan vlomilec vlomil v mesnico Franceta Slamiča na Gosposveti cesti 6. Vlomilec je z debelim kolom, ki ga je zjutraj našla komisija pred me-snico, razmajal železno omrežje pri oknu ter se nato splazil skozi odprtino v mesnico. Odnesel je predal blagajne, v kateri je bilo približno 600 Din drobiža. Policija je zjutraj vse preiskala, vendar pa manjka za vlomilecem vsaka sled.

● V spomin dragemu bratu daruje ga. Marija Mladič za »Dom slepih« Din 300.—. Prisrčna hvala in Bog povrni!

● »Pri Bobeniku« vsak petek sveže namočene polenovke.

Danes dve predstavi alpinskega filma Durmitor v kinu Ljubljanski dvor: Ob 14^{1/2} za dijaštvo in ob 19^{1/2}, za ostalo občinstvo. — Vstopnice se dobe v predprodaji pri blagajni kina Ljubljanski dvor od 15 do 21 ure. — (Telefon št. 2730)

Naše dijaštvo

Na običnem zboru Akademkega kluba elektro-tehnikov v Ljubljani, dne 28. novembra 1931 je bil izvoljen za študijsko leto 1931/32 sledeči odbor: Predsednik Avčin France, podpredsednik André Leopold, tajnik Milavec France, blagajnik Krisper Jože, knjižničar I. Adanič Milan, knjižničar II. Schusterschitz Adolf, arhivar Slapšak Stane, zapis-nikarica Stegu Anita. Revizorja: Strekelj Vladimir, Klemen Božidar. Delegata v ADJT: Črnigaj Adolf, Ježič Danilo.

Poizvedovanje

Izgubljen je bila dne 19. novembra popoldne vreča parafina. Najditelja prosim, da mi jo vrne proti nagradi na naslov: Rojc M., Dunajska cesta 29, II. nadstr.

Najden je bil zlat prstan. Kdor ga je izgubil, ga dobi v Florijanski ulici štev. 3.

Celje

● Miklavžev nastop za otroke bo v Ljudskem domu jutri 5. t. m. popoldan ob 5. Darila sprejema danes in jutri Prosvetna pisarna, Cankarjeva ul. 4. Taksa za vsako darilo znaša Din 2.—. Vstop k deč-jemu obdarovanju imajo v spremstvu svojcev le otroci, za katere so bila oddana darila. Vstopnine ne bo. Prosimo pa, da se vsi, ki boste obdarovali z bogatimi darili svoje, spomnite ob tej priliki tudi najbednejših med nami. — V ta namen se bodo pobirali prostovoljni prispevki za Vincen-cijevo konferenco. Kdor bi želel Miklavža na dom, naj javi čimprej v Prosvetnem tajništvu. — Zvečer pa bo v salonu hotela Evrope prijateljski sestanek Družabnega kluba. Začetek ob 8.

● Smrtna kosa. V sredo 2. t. m. je umrl v javni bolnišnici v starosti 49 let rudar v Zabuko-vici 120 Petuš Alojzij. — V četrtek 3. t. m. je umrla za gradom 75 v starosti 6 mesecev delavčeva hčerka Kropce Milena. — Umrlima blag spomin, preostalom pa naše iskreno sožalje.

● Smučarški tečaj. Savinjska podružnica SPD javlja, da bo priredila smučarski tečaj pri Celjski koči, kakor hitro bo zapadlo dovolj snega. Vabijo se vsi, ki se bi hoteli udeležiti tega tečaja, da se pri-javijo pri tajniku g. Kranjcu v Kmetijski posojilnici na Prešernovi ulici.

● Predpis zemljarine. Davčna uprava raz-glašja, da je predpis zemljarine: osnovnega in do-polnilnega davka za l. 1931. na vpogled davčnim zavezancem pri davčni upravi v Celju v času od 2. do 9. t. m. med uradnimi urami. V tem času lahko vlože davčni zavezanci svoje ugovore proti računski ugotovitvi davčne odmere in davka. More-bitni ugovori se morajo kolkovati s kolekom 20 Din.

nješolcem, ki morajo Prešerna že po učnem na-črtu študirati. Vendar bo našla mnogo čitateljev tudi drugod. Prirejevalec je storil čisto prav, ko je poleg srbskega prepeva postavil slovenski ori-ginal, ki je vzlet, kot sam Djukić v kratki uvodni besedi zatrjuje, po Pirjevčevi in Glonarjevi izdaji Prešernovih pesmi. Ta srbska izdaja obsega približno polovico celotnega Prešernovega pesniške-ga dela, posebej Sonetni venec in Krst. Knjiga je izdana v lični opremi in na boljšem papirju kot so ga »Školski pisci« doslej imeli. Posebej moram opozoriti na posrečeno izberbo tiska. Cena 20 Din. Toliko za danes. V par dneh pa obširneje sprogovorim o Trifunu Djukiću kot prevajavcu Preš-erna v srbsčino. T. P.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

(Začetek ob 20.)

Petek, 4. decembra: Zaprt.
Sobota, 5. decembra: Zaprt.
Nedelja, 6. decembra: b 15: PRINCESKA IN PA-STIRČEK. Obisk Miklavža. Znižane cene. — Ob 20: ZAPRAVLJIVEC. Premijera. Izvea.

OPERA

(Začetek ob 20.)

Petek, 4. decembra: Zaprt.
Sobota, 5. decembra: VIKTORIJA IN NJEN HU-ZAR. Red E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 4. decembra: Zaprt.
Sobota, 5. decembra ob 15. uri: »RDEČA KAP-LICA«. Otroška predstava
Nedelja, 6. decembra ob 20: ZEMLJA SMEH-LJAJA.

Prešern v srbsčini

Kdor je zadnja leta količkaj sledil arhivir-ske književne revije, ni mogel prezreti, s kakšnim ognjem se je Črnogorec g. Trifun Djukić vrkel na našo pesniško veličino, na Franceta Prešerna. Svoje prepeve je objavil v revijah in posebnih brošurah (»Sonetni venec«, »Krst pri Savici«). Kljub temu se je danes čisto nepričakovano po-javila na belgrajskem književnem trgu knjiga z naslovom: France Prešern, Pesme s prepevi gosp. Djukića. Obsega 160 strani in jo je izdal znani bel-grajski založnik g. Geza Kohn v seriji »Školski pisci« (22. zvezek). Namenjena je predvsem sred-

Dnevna kronika

Jugoslovanska Kmetka zveza razpuščena

Ljubljana, 3. decembra.
Prejeli smo v objavo sledeče obvestilo:
Jugoslovanska kmetka zveza v Ljubljani je razpuščena. Zato se za nedeljo 6. decembra nanašani občni zbor ne bo mogel vršiti.
Vsi funkcionarji okrajnih kmetških zvez in krajevnih odborov so naprošeni, da obveste o tem ljudje, ki so se mislili odpeljati na zborovanje.

880 davčnih oproščencev v ljubljanski okolici

Ljubljana, 2. dec.
Po novem davčnem zakonu so davka od 1. januarja t. l. oproščeni vsi oni davkoplačevalci, ki dokažejo pri davčni upravi, da so bili ali so očetje devetih, istočasno, pa magari samo en dan živih otrok. Vse davčne uprave vodijo o teh oproščencih posebne sezname. V ljubljanski okolici je bilo začetkom leta le okoli 300 prijavljenih oproščencev, a njih število je sedaj naraslo že na 880. Davčna uprava za ljubljansko okolico obsega 37 političnih občin, v nekaterih občinah je zabeleženo prav lepo število davka oproščenih oseb, v prvi vrsti kmetov. Občina Dobrunje, kjer je nekdo na podlagi krstnega lista izkazal kar 16 otrok, je glede davčnih oproščencev prva, šteje namreč 58 ljudi. Vrhnik ima 53, D. M. v Polju 45, prav toliko Dobrava, Horjul, 40 in Medvode tudi 40.

Vsem 880 davčnim oproščencem bo odpisan za letošnji davčni let približen znesek 400 tisoč Din., z dokladami vred pa bo odpisan davčni znesek dosegel nad 1 milijon Din. Kljub težki gospodarski krizi, ki je zajela tudi našega kmeta, je opaziti na davčni urad za okolico prav znaten naval kmetških ljudi, ki hodijo k davčni blagajni in odrajujejo vse davke. Posebno velik naval davkoplačevalcev iz okolice je bil včeraj na semanju dan. Blagajniški prostori davčnega urada v justični palači so bili naravnost do zadnjega kotička zasedeni in so imeli uradniki čez glavo posla. Zal, težka gospodarska kriza vpliva tudi na dotok davkov, saj pri prav mnogo jih je, ki ne zmorejo davkov in so v večjih zastankih. Po novem letu bo mnogim zapel boben.

NAGRADO

Din 10.000.— (desettisoč) plača tvornica Jugočeška d. d. Kranj onemu, ki najde sled za atentatorjem na našega ravnatelja gosp. M. Horwitz-a, oziroma kdor omogoči, da napadalec primejo in izroči oblasti.

Koledar

Petek, 4. decembra: Barbara, devica mučenica.

Osebnosti

Iz sodne službe. Pri delnem sodišču v Ljubljani je sedaj ukinjen 10. kazensko-preiskovalni oddelek. Preiskovalni sodnik dr. Janko Bizjak je prevzel civilni oddelek okrajnega sodišča.

Novi grobovi

† Hedvika Kaligar, nadočestileva vdova, je umrla v Ljubljani na Sv. Petra česti 11. Pogreb bo 5. decembra ob 2 pop. Pokojnica je dosegla častljivo starost 77 let. N. p. v m. t. Zaljubljen naš sošalec!
† Anton Zupančič, mag. oficijal v pokolu je umrl na Sv. Petra česti 43. Pogreb bo 4. dec. ob 4 popoldne. N. p. v m. t. Zaljubljen naš sošalec!
† V Komendi je umrl posestnik Janez Bergant iz Suhadol. Bil je vzoren krščanski mož in vnet za drugar. Naj mu sveči večna luč! — Zaljubljen naj tolaži nebeski Tolažnik!
† V Cerkljah pri Kranju smo pokopali dne 2. dec. 73 letnega Jakoba Jenko s Čošnjem, ki je bil vseokoli ugleden mož in daljša cerkveni ključar odtodne podružnične cerkve. Z njim je legel v grob zadnji nečak misijonarja Janeza Čebulja. Pokoj njegov iduši, preostalim pa naše sožalje!

Ostale vesti

Vabilo učiteljem vseh kategorij. V nedeljo 6. t. m. se vrši ob 9 v l. mestni dekliski šoli v Ljubljani likvidacija »Društva učiteljev« ter ustanovni občni zbor zadruge »Dom učiteljev«.

Nezaposleni inženjerji in arhitekti naj se do 15. t. m. pisмено prijavijo na naslov: Zdrženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, Novi trg 1. Prijave so potrebne zaradi pregleda in v svrhu smotrnega pooblašanja nezaposlenosti. Prizadeži naj navede: ime, priimek, rojstni datum in kraj, stroko, morebitno specialno smer stroke, dosedanje službe z navedbo časa in položaja, morebitne pogoje za namestitve. Ta poziv velja onim nezaposlenim naslovljenim, ki so naši državljani ali pa tukaj bivaajoči nezdržljani jugoslovanske narodnosti.

Popoldanski gospodinjstvo-kuharski tečaj se prične 10. decembra ob 3. popoldne. Vrši se bo dvakrat na teden vsak torek in četrtek. Praktični pouk v kuhinji bo v zvezi s teoretičnimi predavanji v šoli (skiptične slike). Pouk bo obsegal tudi urejanje in razvrščanje jedil na krožniku (aranziranje), pokrivanje miz in serviranje. Prijave sprejema, ozir. pojasnila daje vodstvo dr. Krekove mešč.-gospodinske šole v Zg. Šiški pri Ljubljani.

Zima in zdravje je naslov predavanju, ki ga bo imel v petek 4. decembra dr. Ivo Pirč, predsednik Zimskosport. saveza na IX. prosvetnem večeru. Smučanje in gibanje na prostem tudi v zimi pospešuje človeku zdravje. Važno je za slehernega sportnika, da pozna navodila zdravnikov za njegovanje zimskega sporta. Prav vsled tega na to predavanje vabimo vse smučarje in one, kateri želijo tudi v zimskem času napravljati izlete v svežo naravo. Predavanje bodo pojasnjevali tudi skiptične slike. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvez, Miklošičeva c. 5.

Razpisano zdravniško mesto. AA. Kraljevska banska uprava razpisuje na osnovi § 31 zakona o banski upravi ter § 43 zakona o zdravniških pri banovinski javni ženski bolnišnici v Novem mestu službo primarnega zdravnika.

Odprta zimska in smučarska postojanka na Veliki Planini. V nedeljo dne 6. t. m. ob 11 popoldne bo na Veliki Planini odprta novozgrajena planinska koča, ki je depandanca sedanji stari koči. Zgrajilo jo je Slovensko planinsko društvo, da more nuditi priliko posejanja naših planin tudi pozimi. Koča bo oskrbovana vso zimo in spal-

ni prostori, v katerih se nahaja 46 postelj, so stalno kurjeni. Koča bo oporišče za zimske izlete planincev in smučarjev ter za prirejanje smučarskih tečajev. SPD vabi planince in smučarje, da se v čim večjem številu udeležijo otvoritve. Za one, ki bi ne šli na Veliko Planino že v soboto, temveč bi želeli iti v nedeljo, je na razpolago avtobus, ki bo vozil od Figovca v nedeljo zjutraj ob 6 uri s prihodom v Stranje ob 7 uri, tako da je omogočeno vsakemu priti do 11 ure na Veliko Planino. Vozna cena iz Ljubljane v Stranje in nazaj znaša 30 Din. Znesek je treba položiti v naprej v društveni pisarni najkasneje do sobote do 10 popoldne. (Palača Saveza grafičnih radnika, I. nadstropje, Masarykova cesta). Spotoma je nedeljskim udeležencem dana prilika, da ob 8 prisistevujejo maši pri Sv. Primožu, katero bo bral kaplan g. Zor, ki bo izvršil tudi blagoslovitev nove koče.

Kakšno je vreme na deželi? Tudi včeraj je bilo v dravski banovini večidel oblačno, le na Gorenjskem jasno. Najhujši mraz je bil okoli Kranjske gore. Po Krasu divja burja. Posamezna poročila so včeraj zjutraj zabeležila naslednje vremenske stanje: Boh. Bistrica —6 C, oblačno, snega 25 cm; Kranjska gora —12 C, jasno, snega 25 cm v ravnini; Jesenice —6 C, jasno; Tržič —6 C, jasno, snega 10 cm; Kamnik —2 C, oblačno, snega 3 cm; Maribor —2 C, oblačno; Dravograd —5 C, oblačno; Ljutomer —2 C, jasno; Celje —2 C, oblačno; Brežice —2 C, oblačno; Št. Janž na Dolenjskem —3 C, oblačno; Novo mesto —1 C, oblačno; Kočevje —5 C, oblačno; Rakek —5 C, jasno.

Odprte planinske koče. Osrednji odbor SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane sledeče koče in domovi: V Triglavskem pogorju: stara Aljaževa koča (neoskrbovana). V Karavankah: Valvazorjeva koča pod Stolom (stalno odprta in oskrbovana). V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini in Dom na Kravcu.

Grafična bilanca Zagreba. V Zagrebu je bilo v teku letošnjega leta izdanih 956 gradbenih dovoljenj. Do 1. decembra je bilo zgrajenih 2060 novih stanovanj.

Šestčlanska družina zastrupljena z ogljikovim dvokisom. V mali vasi Čuković pri Sv. Duhu nad Zagrebom se je pripetila nesreča, ki bi kmalu povzročila smrt šestčlanske družine. V družini Nikole Domjanica so zaklali dve svinji. Ves dan so kuhali in pekli, zaradi česar se je opeka preprosto zgrajene hišice tako razžarela, da se je ponoriti radi silne vročine vžgalo tramovje in začelo tleti z velikim dimom. Domači tega niso opazili, ker so že vsi spali. Zjutraj pa se je sosedom zdelo čudno, da ni v hišici nobenega znaka življenja. Pogledali so notri in videli, da leže vsi na posteljah nepremično, kakor bi bili mrtvi. Brž so alarmirali reševalce, ki so vso družino prepejali v bolnišnico. Tam upajo, da bodo vsem rešili življenje.

Pri pokvarjenem železcu, vnetju v črevesju, slabem okusu, glavobolu, mrzlici, zaprtju, bruhanju in driski učinkuje že en kozarec naravnega »Franz-Josef« grenčice zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti zdravniki za želečene bolezni izpričujejo, da se »Franz-Josef« voda za z jedjo in pijačo preobložena prebavila izkaže kot prava dobrota. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zaboden med predavanjem islamskega verouka. Iz Banjaluke poročajo: V vasi Hambarine, okraj Prijedor, je muslimanska šola, v kateri je predvčerajšnjim predaval hodža Husein Baraković. Med njegovimi poslušalci je bil tudi 13letni Suljo, sin Hasana Čauševića, ki je vedno delal nered med poukom. Tudi predvčerajšnjim je delal nered tako dolgo, da je jezni hodža pograbil vrh in objestnega fantiča nataknel po podplatih. Suljo je takoj nato zbežal domov in povedal očetu, da ga je hodža po krivici pretepel. Hasan se je silno razjezil, pograbil nož in odhitel v šolo. Planil je v sobo, kjer je hodža otrokom ravno govoril o muslimanskem verskem nauku, ter navil na hodžo. Ta ga je skušal pomiriti, češ, da je bila kazen, ki je bil deležen njegov sin, povsem zaslužena. Toda Hasan se ni dal pomiriti, ampak je z nožem dvakrat zabodel hodžo. Ko so otroci videli, da je njihov učitelj v nevarnosti, so planili s klopi in mu hiteli na pomoč. Zgrnili so se okrog Hasana ter tako obvarovali svojega učitelja pred nadaljnjimi udarci. Hodžo so morali prepeljati v bolnišnico, Hasana pa so prišli orožniki.

V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 76 od 2. decembra t. l. je objavljen »Zakon o obrti«, dalje »Pravilnik za izvrševanje zakona o zatiranju rastlinskih bolezni in škodljivcev«, »Pravilnik o proizvajanju, uvozu in prometu s sredstvi za zatiranje rastlinskih škodljivcev in bolezni«, »Odločba o izpremembi poštinih in brzojavnih pristojbin« in »Razglas o prenosu priobčevanja službenih objav na »Službeni list«.

Božičnice: Šest božičnih pesmi za mešani zbor, solo in orgle. Založil p. Hugolin Sattner, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, Part. Din 20.—, glasovi po Din 4.—. Te pesmi so bile nekaj let razprodane, zato so izšle v drugem neizpremenjenem natisu in spadajo brezdvomno med najlepše, kar jih je založil Sattnerjev genij. Izbrati kar ne moreš, ker je ena lepša od druge. Hvalevredno je, da so izšli tudi posamezni glasovi, da tako izostane neprijetno prepisovanje istih. Ker je bilo po teh krasnih božičnih napevih veliko praševanja po novem natisu, bodo naši zbori prav radi segli po njih in jih ob skrivnostnih božičnih praznikih lepo izvajali in v nemali srca vernikov za čestitje nebeskega Deteta.

Novi obrtni zakon, katerega smo dolgo že pričakovali, je sedaj izšel. Vsak obrtnik, trgovec ali industrialec dobi v novem zakonu polno navodil in nasvetov, katerih se ima držati in ki mu na drugi strani garantirajo nemoteno izvrševanje njegove obrti. Zakon prinaša za vsaki stan predpise, ki so potrebni za izvrševanje obrti, določbe glede pomožnega osebja (vajenci, pomočniki, razsodniški odbor) in določila glede strokovnih horganizacij, ter končno prekrški, kazni in postopanja. Zakon je neobhodno potreben vsakemu, ki se peča z obrtjo ali trgovino. Cena knjižice je jako nizka, če pomislimo, da ima 229 strani. Stane 20 Din, vez. 25 Din. Naroč se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Loterija »Poštnega doma«. Dne 1. decembra popoldne se je vršilo ob velikem zanimanju občinstva v Delavski zbornici javno žrebanje poštarke loterije. Izvršenih je bilo 600 dobitkov. Prvi dobitek — oprema za spalnico, jedilnico in kuhinjo — je zadel srečka številka 16.133. Drugi dobitek — voz, konja in opremo — številka 14.884. Tretji dobitek — živalni stroj — številka 11.241. Četrty dobitek — moško ali žensko kolo — številka 11.936. Peti dobitek — blago za moško obleko in podlogo — številka 18.049. Na ostalih 595 dobitkov

Časnikarski koncert v Mariboru

Maribor, 2. decembra.

Koncert je bil nekaka revija vseh slovenskih pevskih zborov v Mariboru in naših najodličnejših solistov. Nastopila sta moška zbor Drave in Jadrana ter mešana Maribora in Glasbene Matice. Organizacija koncerta samega je ležala v preizkušeni rokah profesorja in dirigenta Glasbene Matice g. V. Mirka. Nastop pevskih društev je nudil zanimivo priliko primerjave kvalitete posameznih zborov. Vsa društva razpolagajo s prvovrstnim pevskim materialom, pokazala so disciplino in izvežbanost, ki enako dokazuje ambicijo posameznih članov, kakor odlične sposobnosti in umetniško htenje njihovih pevovodij. Prvi je nastopil moški zbor »Drave« pod taktirko ambicioznega gosp. Horvata ter zapel državno himno, katero je poslušalo občinstvo stoje. Sledili sta pesmi Vilharjeva »Trozveznica« in Caničev »Narodni skerco« ter bili sprejeti z navdušenjem. Nastop naše prijubljene gledališke umetnice gđ. Pavle Udovičeve je pokazal tudi na koncertnem odru vse one umetniške vrline, ki odlikujejo to mlado umetnico v njenih vlogah ter je zela za svojo pesem živahen aplavz.

Gospo Vido Zamejč-Kovičovo imamo le še redkokdaj priliko slišati, kar je velika škoda. Njen baržunasto mehki alt in neobičajen obseg njenega glasu je prišel povsem do veljave v lpučevici »Nezakonski mater« ter ji zagotovil toplo priznanje. — G. Belizar Sanci in je tekom svojega kratkega delovanja na mariborskem gledališču osvojil vsa srca ter ei pridobil svojo stalno publiko, ki ga je tudi snoci vneto pozdravljala ter ga prisilila, da je dodal Pavčičev »Padale so cvetne snežice« še eno pesem. — Mešani zbor »Maribor« je nastopil pod vodstvom stolnega kapelnika gosp. Janeza Ev. Gašpariča ter zapel A. Svetkovo »Most vzdihovanja« in efektno E. Adamičovo »Oktoberki mrak«. Kakor na dosedanjih številnih koncertih, katere je priredil ta agilni pevski zbor pod vodstvom svojega dirigenta, tako je tudi snoci njegov nastop pokazal, da spada med najboljše naše zборе. Po odmoru je presenetil moški zbor »Jadrana« pod vodstvom gosp. Josipa Laha, ko je lepo in efektno podal Mirkovi skladbi pevsko koračnico »Pradedom« in melodijozno »Pomlad«. — Gospa Antonija Skvarčeva nam je ljuba znanka s številnih koncertnih prireditelj, na katerih je v Mariboru sodelovala. Poleg odlično zvanečega in šolanega soprana, ki se zlasti v višini razvije, jo odlikuje ležeren in siguren nastop, ki dokazuje, da bi prav lahko nastopala tudi na odru v prvih opernih vlogah. Mariborske mu gledališču, ki namerava tudi letos vprizoriti več opernih del, bi se nudila lepa prilika zaposliti domačo umetnico in prepričani smo, da bi gospa Skvarčeva bila pripravljena sodelovati v nekaterih vlogah, katere ima itak po večini že nastudirane iz operne šole, katero je absolvirala. — Gosp. Neralič je kot vedno, tudi tokrat zadivil s svojim lepim baritonom v I. Zajtčevi »Lastavici«. Koncert je zaključil nastop celotnega zbora Glasbene Matice pod vodstvom prof. V. Mirka. Matičarji so zapeli lep in težek St. Mokranječev »Deseti rukovet« in Golovčev »Barbari mi smo«, na splošno željo so pa morali še dodati dve prekmurski narodni, s katerimi so nastopili nedavno na svojem koncertu v Murski Soboti. Soliste je spremljal na klavirju prof. Mirk z njemu lastno diskretnostjo in občutkom.

Izredna seja mariborskega občinskega sveta. Julij v soboto ob 5 popoldne se sestane mariborski občinski svet k izredni seji, na kateri se vrši zapisnica novega občinskega načelnika in podnačelnika ter novoimenovanih občinskih svetovalcev.

Vlom v poštni urad v Slovenski Bistrici. V noči na četrtek so obiskali doslej neznani vlomilci poštne urad v Slovenski Bistrici. Vlomilci pa so bili ali še začetniki ali pa so zasledovali kake druge namene, ker se blagajne, v kateri se je nahajalo 22.000 Din, sploh niso dotaknili, pač pa so brskali po pisemskih vrečah ter odnesli neko priporočeno pismo. Vlom so opazili včeraj zjutraj poštne nastavitelji, ki so obvestili o tem upravnika in pa orožnike. Na mesto vloma je bil pozvan včeraj daktiloskop mariborske policije, ki je poenostil odtise prstov, ki so jih zapustili nepovabljeni gostje pri svojem delu.

Grobove iz bronaste dobe so odkopali v Kočevjarjevi vrtinariji v Koroščevih ulici v Mariboru. Naidene predmete, nekaj orožja in orodja, so shranili v tukajšnji muzej.

Pošten naščitelj. Dne 1. t. m. je našel v avtobusu št. 1 g. Simon Horvat dragocen ovratnik obsek, katerega je izgubila neznana žena. Načitelj je oddal obsek na policijo.

Božični bazar Podpo nega društva za revne učence v Mariboru bo v nedeljo 6. t. m. v uniojski dvorani. Otvoritev bo ob 8. Ob 16 bo čajanka s koncertnimi in rajalnimi točkami, ki jih bodo izvajale učence in učenci meščanskih in osnovnih šol. Ker se množi število potrebnih otrok od dne do dne, ker je sredstev vedno manj, se obrača podporno društvo na darežljive dobrotnike s prošnjo, da naklonijo za božični bazar vsaj majhen dar, ki ga blagovoljijo poslati trgovini Woegeger ali pa šol. slugi 2. dekliske meščanske šole v Cankarjevi ulici.

Škomet v nedeljo. V nedeljo gostuje v Mariboru SK Čakovec, ter odigra prijateljsko tekmo proti ISSK Mariboru.

Razstava umetniškega kluba »Brazda«. V nedeljo 6. t. m. bo ob 11 odprta v mali dvorani pivovarne Union razstava mariborskih oblikujočih umetnikov. članov kluba »Brazda«. Razstavili bodo svoja dela slike in skulpture sledeči umetniki: Gvajc, Čotič, Sirk, Ravnikar, Kos, Mežan, Tretnjak in Jirat. Otvoritev razstave izvrši predsednik kluba, novinar in pisatelj g. Radivoj Rehar, ter se je udeležiti predelavniški oblasti in organizacij. Vabljeni je tudi občinstvo, da se udeležijo te otvoritve ter poseja prireditelj v čim večjem številu.

Družabni večer rezervnih častnikov. Zdrženje rezervnih častnikov v Mariboru priredi v popoldne.

Izžrebane številke so objavljene v žrebnih listih, ki bo od 5. decembra t. l. do 31. januarja 1932 na vpogled pri vseh poštah Dravske banovine in pri prodajalcih srečk. Tam se dobe tudi navodila za izdajanje dobitkov. Dobitki se bodo izdajali v času od 10. decembra t. l. pa do 31. januarja 1932. — Pismene in ustne informacije daje združenje »Poštne doma« v Ljubljani, Pred Prulami 1.

Oglejte si naša Miklavževa in božična darila v izložbi in v trgovini in gotovo si boste prav lahko izbrali kaj primernega za svoje domače in prijatelje. Izbrali si boste vsakovrstna knjižna, pisarniška in šolska darila. Predvsem priporočamo za otroke veselo knjižico Čipek in Čapek in lepo povest za odraslo mladino Ivančkov sveti večer. Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg).

Obhlete obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich.

Maribor

nedeljek 7. t. m. ob 8 zvečer v restavraciji Orel družabni večer, združen s predavanjem tovariša Krambergerja o posetu naše delegacije pri svojih francoskih tovariših. Po predavanju prosta zabava. Člani so obvezani, da se udeležijo večera, dobrodoše tudi njihove rodbine, znanci in prijatelji.

Poročilo o obsojbi gđ. Marije Čebulec, blagajničarke Narodnega gledališča, katerega smo prinesli svojočasno, popravljamo v toliko, da je bila gospodična Čebulec obsojena pogojno in brez strokov.

»Radikalna kura« na Omladinskem odru. V nedeljo ob pol 5 popoldne nastopi dramski odsek tukajšnje delavne Katoliške omladine s spevoigro »Radikalna kura« v 3 dejanjih. Sodelujeta godba na lok in omladinski pevski zbor. Gledališki oder se je sedaj preselil in prenovil ter se občinstvu udeležba prav toplo priporoča.

Za pesem: pet smrtonosnih vhodljajev v pleča. Martin Padovnik, star 23 let, je prišel na dopust k Sv. Trojici v Slov. gorah. Bil je v družbi fantov in pel. Kakor pravijo, je to njegovo petje nekatere tako razvnelo, da so sli nadeni. Prišli so se še drugi in nenadoma se je zgrudil Padovnik v krvi na tla. Iz petero ran na plečih in tudi drugih delih telesa je vrela kri. Težko ranjenega so ga prepeljali v tukajšnje splošno bolnišnico, kjer je včeraj ob 6 zjutraj podlegel zadoblenim poškodbam. Za krivice se vrše poizvedbe in zasliševanja. Dogodek je med okoliškim prebivalstvom povzročil veliko razburjenje.

S foto kamero v Julijske Alpe je bil naslov predavanju, katerega je priredilo v sredo zvečer mariborsko SPD. Predavanje se je vršilo v dvorani Zadrženje gospodarske banke, predaval pa je odlični slovenski foto-amater in umetnik s foto. kamero ter znan alpinist g. Cveto Švigelj iz Ljubljane na podlagi prekrasnih dia pozitivov po lastnih posnetkih. Za predavanje je vladalo med mariborski planinci mnogo zanimanja in je nudilo številni publiki, ki je napolnila dvorano, prelep užitek.

Maratonci so se tudi v Zagrebu postavili. Od lahkoatletske sekcije SSK Maratona se je na državni praznik postavil izborni tekač Stefan Grmovšek in odnesel prvo mesto pri »Teku zedinjenja«. Isti dan so se pomerili v Zagrebu šestorka težkoatletov Maratoncev in sicer trije boksači in trije rokoborci z najboljšimi močmi zagrebskih težkoatletov posameznih kategorij. V boksu sta zmagala kar dva in sicer Drogz (welter) in Kampič (lahka), rokoborbi pa je Fišer položil svojega nasprotnika na lopatice. Ostali trije Maratonci in sicer boksač Štukelj (welter) ter rokoborci Pirher (srednja) in Gobec (perolaha) so sicer izgubili, vendar vsi trije po točkah, ker je pri takšnih sportnih panogah kakor sta boks in rokoborba precej vprašljiva zadeva, dočim so Maratonci zmagovalci odnesli nad svojimi rivali absolutno zmago in ne po točkah. Težkoatletski sekciji mladega sportnega kluba Maratona gre ob tem lepe uspehu toplo priznanje.

Poročilo so se v zadnjem času v Mariboru: Janko Štruk, čevljarški mojster in Franciška Lemut, delavka. — Ivan Andraschitz, vlačar in Marija Schaller, zasebnica. — Alojzij Benko, čevljarški mojster in Barbara Ričko, zasebnica. — Konrad Lorbeck, hotelski vratar in Elizabeta Cebe, hišnica. — Drago Babič, uslužbenec mestnega gradbenega urada in Antonija Smolar, zasebnica. — Franc Bežal, gradbeni tehnik in Vladislava Stefančič, uradnica Zdravstvenega doma. — Henrik Potrč, mesarski mojster in Ana Oeko, gostilničarjeva hčerka. — Ludovik Klemenčič, mizarski pomočnik in Justina Lorencič, tkalka. — Franc Mohorko, ključavničar drž. žel. in Marija Vedlin, kuharica. — Ludovik Eichmeister, tovarniški delavec in Genoveja Višnar, tovarniška delavka. — Adolf Habjanec, ključavničar drž. žel. in Marija Gril, krojačica. Bog daj srečo!

Hudo je... Delajo delavci v delavnicah drž. žel. in s težavo preživljajo svojo družino in uboge otročiče. Majhen je njih zaslužek in s skrbjo gledajo v zimske mesece. Pa je težko dejstvo: da se marsikateremu pripetijo, da znaša zaslužek ob koncu meseca po nekaj metuljev... In kaj naj s par »metuljčki« začne? ...

Na božjih njivah. Umrl je v starosti 67 let v tukajšnji splošni bolnišnici občinski delavec Josik Blazina. Pokopali so ga včeraj popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju. Blag mu spomin!

SSK Maraton. Drevi ob 20 seja upravnega odbora. Varno!

Slov. pevsko društvo Maribor. Nocoj ob pol 20 občni zbor v pevski sobi. Udeležba za članstvo obvezna.

Znižane cene krznu, že od Din 25 kožica. Za Miklavževa darila izvanredna prilika. Poslužite se, dokler traja zaloga, pri L. Ornik, Maribor, Koroška cesta 9.

Trbovlje

Za 3000 dinarjev so napravili škodo vlomilci v Pisljarjevo trafiko pod Dimnikom. Odnesli so skoro vse finije cigarete, tobak in papirčke. Pisljarjeva je bila zoper vlom zavarovana, tako da je škoda večinoma krita z zavarovalnico.

Občinski proračun za l. 1932 je razpoložen na občini in vsem na vpogled.

Rudarški praznik sv. Barbare homo obhajali prihodno nedeljo. Ob pol 11 bo v cerkvi slovensko sv. opravilo, katerega se udeležijo rudarji in navadno tudi uradništvo z zastavo in godbo. Popoldne se bo pa z drugimi prireditvami častila sv. Barbara. Da pusta elavino s prosto zabavo in plesom, smo se že navadili, da bi pa bilo primerno na isti način častiti svetnico in zavetnico srečne smrti, in še v adventu, pa res ne moremo razumeti, še manj pa odobravati in mirno prenesti.

Grobovi. Umrl so: Artnak Josip, prevzlikas iz Presečnega; prišel je na obisk k sorodnikom in tu naglo umrl; Maetnak Angela, stara 31 let, na zastrupljenju, in Hren Ana, stara 19 let, tudi na zastrupljenju po porodu; Jeran Katarina, stara 67 let; otroci rudarjev: Razoršek Viktor, Omahen Sonja, Skušek Olga, Tome Ivanka in dvojčka Marija in Franc Paskvale, stara 2 meseca. — Naj v miru počivajo!

Miklavžev večer bo v soboto ob 5 v Društvenem domu. Naročila se sprejemajo v društvnem konzumu.

Moste pri Ljubljani

Na splošno željo cenj. občinstva ponovi Prosvetno društvo burko »Dekle iz predmestja« v nedeljo 6. t. m. ob 19.30. — Za torek 8. t. m. se nam je posrečilo pridobiti igralsko družino Ljudskega odra iz Ljubljane. Igrali bodo »Reko«. To je drama, vzeta iz norveškega življenja.

Iz društvenega življenja

Dramatični odsek godbenega društva v Domalah je vprizoril v nedeljo 29. novembra burko »Trije vaški svetniki«. Uporizoritev je nad vse dobro uspela. Na splošno željo občinstva se igra ponovi v nedeljo 6. t. m. Začetek ob 16.

Zakaj in kako se vojskujejo v Mandžuriji

Čudna, zanimiva je ta dežela, Mandžurija, za katero se sedaj vrše srditi diplomatski besedni dvoboji in krvave strašne borbe stotisočev vojakov vseh narodnosti na Daljnem vzhodu.

Politično spada h Kitajski, vendar se vsepovsod na vseh področjih javnega življenja opaža in čuti ruski vpliv. Ta vpliv ni samo slučajna posledica dejstva, da meji Mandžurija v treh smereh na ruske pokrajine. V Mandžuriji naletimo pogosto na povsem ruske naselbine in v mnogih krajih je uprava čisto ruska. Kitajska vzhodna železnica je čisto rusko podjetje, ki jo na kitajskem ozemlju

General Minami, japonski zunanji minister, ki sedaj odloča v politiki Japonske. On je izdal povelje japonskim četam, da so vdrle v Mandžurijo in se tam borijo s Kitajci čvrsto odločeni podjarmiti vso Mandžurijo ne glede na proteste in sklepe Društva narodov.

stražijo že od nekdaj ruski vojniki in upravljajo ruski uradniki. Južna mandžurska železniška proga, ki se od vzhodne odcepi pri mestu Cickar, pa je naspotno čisto japonsko podjetje. Tudi ona teče po kitajskem ozemlju, upravljajo jo pa Japonci. Med sprevodniki, strojevodji in drugim železniškim osebjem pa prav čisto naletimo na Nemce, ki so svojčas stopili v službo tega podjetja, ali na Slovence in Madžare, ki so se kot ruski vojni ujetniki na begu iz Rusije po boljševiški revoluciji ustavili v tej bogati deželi in stopili v službo, ki je precej dobro plačana. Ta mešanica prebivalstva v Mandžuriji, kjer naletimo vse vprek na Evropejce, Burjate, Kitajce, Japonce, Korejce in ne redko na prastara domorodna roparska plemena, na Kunguze, je zelo odločilen faktor pri organizaciji odpora proti z juga prodirajočim Japoncem.

Najemniki vseh narodnosti proti Japoncem.

Za navadnega japonskega vojaka je vojna v Mandžuriji zelo nevarno podjetje, s prav malimi izgledi na uspeh. Ko so pred dvanajstimi leti Japonci prodirali v borbi proti boljševikom proti Vladivostoku preko Mandžurije in preko Transbajkalije do bajkalskega jezera, so njihove čete imele strašne izgube. Radi najrazličnejših boleznih, ki so neusmiljeno kosile med japonskim vojaštvom, radi strašne zime in končno radi neprestanih zahrbtnih napadov roparskih četašev, se japonska vojska ni mogla pravilno razvijati in kljub sijajni opremitvi ni prišla do polne veljave. Te borbe s skritim sovražnikom, z razbojniškimi četami in sibirsko zima so tudi sedaj največja nevarnost za japonsko vojsko na obširnem ozemlju, ki ga je zasedla in ga skuša obdržati v svoji posesti.

Kitajski general Ma in njegovi pomočniki pa imajo to srečno ugodnost, da si naberejo lahko veliko vojsko izkušanih in vseh strahot navajenih in proti strahotam zime utrjenih najemnikov. Po vsej Mandžuriji kar mrgoli »bivših« vojakov iz raznih kitajskih armad iz časa meščanske vojne, Kunguzov, Mongolov in končno veliko število Rusov, častnikov in vojakov bivše carske armade. So tu celi oddelki nekdanje Kolčakove armade, vojske atamana Semenova in znamenitega pustolovskega barona Ungern-Sternberga, ki so se vse leta in leta borile po širnih sibirskih planjavah proti boljševikom in so se končno morale umakniti pred silno rdečo armado. Kolčak in Ungern-Sternberg sta bila od boljševikov ustreljena, Semenov pa je pobegnil preko Japonske v Ameriko. Njihovi častniki in vojniki pa se še vedno potepajo ob mejah, se bijejo v vseh številnih državljanskih vojskah, živijo pravo življenje srednjeveških vojaških najemnikov

»landsknechtov« in so vedno na razpolago vsakemu, kdor jih hoče najeti. Sovražstvo proti Japoncem je vsem Rusom bolj v krvi, kakor nasprotje med »belimi in rdečimi«. Zato bomo sedaj doživeli, da se bodo okoreli carski oficirji in vojniki borili ramo ob ramo s svojimi boljševiški rojaki v kitajski vojski proti Japoncem.

Največje skladišče orožja na svetu.

Netočne so vesti, češ, da na kitajski fronti in pri tej pisani armadi primanjkuje orožja, streliva in drugega morilnega orodja. Po svetovni vojni je postala Mandžurija največje skladišče orožja na svetu. Vse protiboljševske armade, ki so v letih 1918 do 1922 na svojem umiku prekoračile Mandžurijo, so iz Sibirije pripeljale bogate zaloge vojnega materiala in ga večinoma pustile v Mandžuriji, kjer so ga prodajale in zamenjavale za živež in alkohol.

Za nizko ceno lahko nabavimo francoske, angleške, ruske, nemške itd. strojne puške in topove, da celo zrakoplove. Posebno Amerikanci so budno skrbeli in bogato prispevali, da ne bi Rusom in Kitajcem primanjkovalo morilnih sredstev in najbolj modernega orožja v borbi proti Japoncem. Zastopniki najrazličnejših ameriških dobroteljskih organizacij in pobožnih sekt, so se kmalu pokazali za izvrstne vojaške strokovnjake, dobavitelje orožja in tihotape streliva, ki so poleg skromnih molilnic imeli velika skladišča orožja in municije. Preko sosedne pokrajine Usuri z Vladivostov-

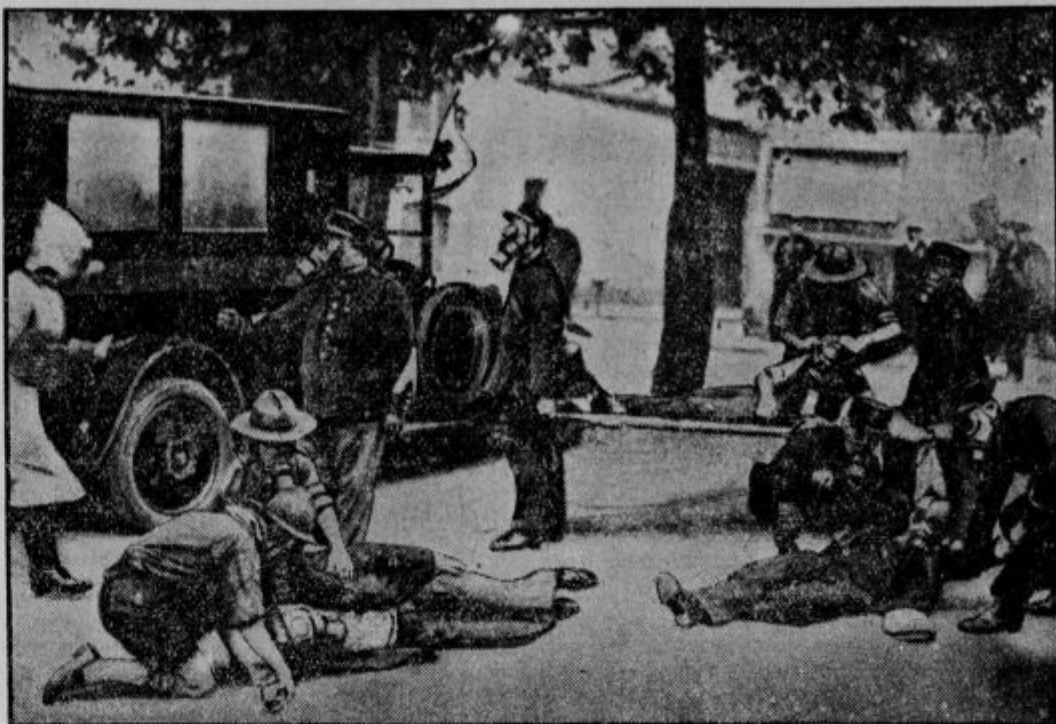
Geraldina Farrar, svetovno znamenita pevka, se je po desetletnih triumfih v vseh delih sveta razočarala nad gledališčem in je sklenila živeti pasije ločena od svetnega hrupa in vrvenja.

kom, da celo preko precej neobljudenega ozemlja ob amurski in transbajkalski meji so že dolgo časa neprestano prihajali v deželo veliki transporti vojnega materiala za obrambno vojno Rusov in Kitajcev proti Japoncem. Harbin je bil in je središče te popolnoma javne trgovine z najraznovrstnejšim vojnim materialom.

Velesile v ozadju.

Tudi denarja najbrže ne primanjkuje Kitajcem. Niso tekmovali samo Amerikanci in Rusi v organiziranju in financiranju odpora proti Japoncem. Tudi angleški funti in francoski franki so v veliki množici prihajali v to srečno deželo, kajti v Parizu in v Londonu so že davno ugotovili, da so načela Društva narodov in interesi posameznih velesil na Daljnem vzhodu dve povsem različni zadevi. Angleži so predvsem skrbeli za to, da Ruse čim bolj navežejo na Mandžurijo in na tej občutljivi točki pripravijo čimveč skrbi, da se Rusi ne bi mogli preveč brigati za Indijo, Perzijo in Turčijo. V Franciji pa je vpliv nekdanjih ruskih plemiških in vojaških krogov še vedno zelo velik. Zato Francozi prav radi pustijo Brianda, da s svojo sladkobesednostjo rešuje mir na Daljnem vzhodu, medtem ko oni financirajo belogardiste v Mandžuriji bilo za borbo proti Japoncem bilo za vsako slučajnost pozneje morda tudi proti boljševikom. Kdo ve, kaj se zna še vse pripetiti.

Sploh se vidi, da svetovne velesile nič kaj posebno ne skrbijo vojna na Daljnem vzhodu, marveč se zdi, da se jim krvave borbe v Mandžuriji zdijo kar nekam prijetna zabava...

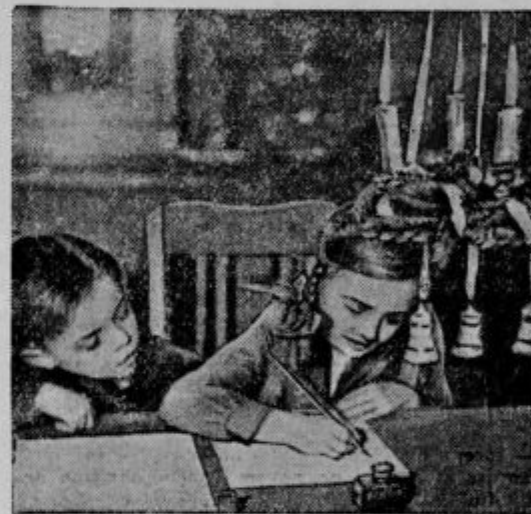

Grozote prihodnje vojske. Vsi vojaški strokovnjaki napovedujejo, da bodo bodoče vojne še strašnejše od dosedanjih. Morilna orožja, ki so jih izumili, daleko nadkriljujejo dosežnje in vedno nova sredstva se izdelujejo. Posebno veliko ulogo bodo igrali strupeni plini, ki jih bodo sipali z bombami iz aeroplanov na sovražna mesta. Proti tej strahotisi iznašli obrambna sredstva. V Franciji in Nemčiji in tudi drugod so zato pričeli za vsak slučaj podučevati prebivalstvo o uporabi teh sredstev in prireajo javne poskuse, kakor kaže naša slika.

Iz morskih globin dvignjeni zakladi

Ne da bi svet kaj o tem zvedel, je italijansko društvo »Sorima« že tri leta s svojimi najboljšimi potapljači na delu, da dvigne iz leta 1922. potopljene ladje »Egipt« zlate zaklade, ki jih je ladja vozila seboj na svoji poslednji, nesrečni vožnji. 22. maja 1922. leta je nad rokavskim zalivom ležala gosta megla. Francoski parnik »Seine« je trčil na ladjo »Egipt«, ki se je takoj potopila. 90 mož posadke je utonilo in z ladjo zlati zakladi, vredni nad 300 milijonov dinarjev. Zdelo se je, da so ti zakladi za vedno pokopani v temni morski globini. Leta 1929. pa si je italijansko društvo »Sorima« pridobilo od zavarovalnih družb pravico, da sme dvigniti zaklade iz potopljene ladje. Dve leti so zaman z mrežami preiskovali morske globine, da bi ugotovili, kje leži potopljena ladja. Hoteli so že opustiti nadaljnje iskanje, ko so slučajno odkrili ležišče. Ladja je ležala nedaleč od obale v globlini sto trideset metrov na morskem dnu. Sedaj so se pričela nevarna in drzna dela. Izgotovili so povsem nove, posebne aparate za potapljače, ki so mogli vzdržati ogromen vodni tlak v morski globlini. Posrečilo se je. Razstreliti so morali štiri krove, dokler so prišli do zakladnice. Ladja, s katere so vodili vsa ta dela, je bila ob priliki razstrelitve krovov dvignjena v zrak in potopljena s posadko, tako močna je bila eksplozija. Morali so opremiti novo ladjo. Po treh

letih trudapolnega dela so navrtali in razstrelili poslednjo jekleno steno. Zaklad je bil na prostem. Dvignili so ga. Vse zlato in srebro v vrednosti nad 300 milijonov dinarjev so rešili iz morskih globin in družba je napravila sijajen posel.

Priani in ubogljivi otroci pišejo sv. Miklavžu, ki jih gotovo obdari.

Bankrotirano velemesto

Mestna uprava milijonskega mesta Čikaga stoji pred finančnim polomom. Zupan Cernak je izdal poziv na vse premožne meščane, v katerem jih poziva, naj prostovoljno vpišejo posojilo mestu in plačajo predupne na še nedoločene davke. Cernak izjavlja v svojem pozivu, da »mora Čikago vzeti vrag«, če ga bogatini ne rešijo. Prvega decembra ni mestna uprava imela niti fیکا v svojih blaginjah. Niti policija, niti učiteljsko niti ostalo uradništvo ni dobilo plače. Učitelji so od 1. aprila sploh dobili samo eno mesečno plačo.

Stari Carigrad

Razkopavanja, ki jih vodi stambulski nacionalni muzej v mestnem delu med pristaniščem Zlati Rog in obalo Belega (Mramornega) morja, so obrodila velik uspeh. Dokazala so, da je od leta 1496. poznana in po požaru leta 1916. opuščen starinska mošeja istovetna s stolnico Brezmadežne Device (Sv. Marija Panahrantos) iz VI. stoletja. Prvotna stavba, kakor dokazuje temelj, je štela pet oltarjev in je torej popolnoma osamljena v zgodovini bizantinske arhitekture. V XIII. stoletju je bila poleg nje zgrajena še ena cerkev, ki je stolnici odvzela dva oltarja. Od tedaj sta šteli obe cerkvi po tri oltarje, kakor je bilo v navadi.

Smešnice

V knjižarni.

»Včeraj sem pri vas kupil »Knjigo bajk«. Ali je ne bi hoteli zamenjati?«
»Kaj se vam knjiga ne dopade?«
»Notri ni prav nobene bajke, ki bi jo lahko pripovedoval ženi, kakor pridem prepozno domov.«

»Oprostite,« pravi možakar nekemu gostu v kavarni. »Ali ste vi morda gospod France Podobnik iz Ribnice?«

»Ne, zmotili ste se.«
»Ah, škoda. Ta gospod — sem namreč jaz. In ta-le nova zimeka suknja, ki ste jo pravkar oblekli, je njegova.«

Prvi zima je palet in pričenja je doba zimekega sporta, posebno smučanja, ki se vedno bolj širi. Na Bavarskem se morajo smučanja učiti vsi žolaki otroci. Podučujejo jih različnih spretnosti, kakor vidimo na sliki.

Bivši španski kralj Alfonz (na sliki v sredini), je te dni prispel v Monakovo na obisk k nekdanji bavarski kraljevski rodbini. Zada na levi stoji princ Ludvik Ferdinand Bavarski, spredaj na levi sedi njegova soproga, ki je teta španskemu kralju, spredaj desno sedi princ Alfonz Bavarski, ostali: razni principi in princeze.

Za omiljenje kmetijske krize

Zasedanje okr. kmet. odbora v Dolnji Lendavi.

Zasedanje se je vršilo pret. mesec pod težo težke kmetijske krize ter je za to zborovanje vladalo veliko zanimanje, kar dokazuje dobra udeležba. Predsednik inž. Mikuz je obravnaval v svojem poročilu smernice, kako naj se vrši kmetovanje v teh razmerah in priporočal radi pomanjkanja denarja in radi visoke obrestne mere uvedbo naravnega gospodarstva v kmetijski obrate. Posestniki mora kriti večino svojih potrebščin z lastnimi pridelki ali pa s pridelki, ki jih lahko prejme od svojih soproinov potom zamenjave blaga. Ta zamenjavalna kupčija podednih kmetijskih pridelkov pa bi se morala organizirati v zadrugah ali društvih, ker le po tej poti bi se lahko posestniki osvobodili škodljivega prekupčevanja in pokazali vsem, da v kmetu se ni izumrla ona sila, volja in moč, katera je v stanu tudi v najslabših časih ohraniti družini to, kar je podedoval po svojih starših. V interesu narodnega gospodarstva pa je, da to kmeti- sko samorešitev in samopomoč podpira država, banovina in vse ostale javne korporacije, ker le v vsajemnem in medsebojnem podporanju se bode uspešno pobijala današnja gospodarska kriza, ki danes tare naš podeželski živelj. Iz teh razlogov so se poslali predlogi in spomenice na najvišja mesta, v katerih se prosi za ugodno rešitev prečih zadev in sicer:

1. Davki na zemljišča naj se sorazmerno s padcem cen kmetijskih pridelkov znižajo iz enostavnega razloga, ker je danes čisti katastralni dohod veliko manjši, kakor je bil ugotovljen v letu 1928, s cenami n. pr. za pšenico 2,80, za rž 2,50, za koruzo 2 Din itd. Iz istega razloga naj se tudi znižajo banovinske doklade na neposredne davke.

2. Iz razloga, da se je uvedel obvezan kuluk za vzdrževanje javnih cest, naj se znižajo cestne doklade. Kuluk se lahko odsluži z delom, lahko se pa tudi odkupi s ceno 10 Din za vsak delovni dan.

3. V večji meri naj se nadaljujejo regulacijska dela na reki Muri in na drugih potokih v okraju Dol. Lendava, kar bode pripomoglo našemu gosto naseljenemu prebivalstvu do zasluzka.

4. Monopol na prodajo pšenice in pšeničnih mok, kakor tudi ostalih žit naj se v dravski banovini ukine iz razloga, ker prebivalstvo banovine uživa v svrhu prehrane 865.000 stotov krušnega žita, kar odgovarja znesku 112 milijonov Din. Razlika med monopolno ceno in tržno ceno gre torej v

breme siromašnega kmetijskega ljudstva. Istotako naj se odpravi v mlinih mlenje enotne moke.

5. Trošarina na vino naj se zniža, Trošarina na doma pridelane in povzete naravne pijače naj se popolnoma ukinejo.

6. Dolgoročno brezobrestno državno posojilo se naj dovoljuje posestnikom, ki so se zadolžili v času slabe valute, odplačujejo pa danes dolg v dobri valuti in pa onim posestnikom, ki so obubožali brez lastne krivde.

7. Narodna banka naj odpre dovolj kredita našim zadrugam in v zadrugah pa se v stanu dajati dovolj denarja našim podeželskim denarnim zadrugam v svrhu omogočenja dviga vlog in v svrhu najetja cenitejšega posojila za vzdrževanje kmet- skih gospodarstev.

8. Podpira naj se zadrugištvu pri vnovčevanju in pri medsebojni zamenjavi kmetijskih pridelkov.

9. Carina na kmetijske potrebnosti, zlasti na umetna gnojila, stroje in orodje naj se takoj odpravi.

10. Po vsej državi naj se za vsako banovino ustanovijo kmetijske zbornice.

11. Za precepčevanje šmarnice naj se določijo večji zneski, da bo ta akcija v interesu vinogradni- kov čimprej uspeša.

12. Pri posestnikih v okraju vlada občutno pomanjkanje na drvah in na tehničnem lesu, zate- gadelj se naj kupoprodajna pogodba med velepo- sestvom Dolnja Lendava in Križevnačko imovno občino razveljavi.

13. Prispevki za vodno zadrugo naj se znižajo, odnosno odpravijo in vsa ta dela naj se izvršujejo s kulukom zainteresiranih poljedelcev pod vod- stvom državnih inženirjev.

14. Dovolj naj se dovolj kredita, da se zem- ljiška knjiga in kataster uredi, ker je pri današ- njem stanju katastra pravilno plačevanje davkov zelo oteženo.

Izven teh predlogov se je še razpravljalo na zasedanju o mnogih drugih zadevah, kakor o pri- reditvi tečaja za domače tkalce, o medsebojni pod- porji posestnikov in malih obrtnikov, o prispevkih za občinski kmetijski sklad itd. Odobril se je tudi računski zaključek za leto 1980. Ob zaključku se predsednik inž. Mikuz zahvali vsem članom za stvarno razpravljanje o prej omenjenih zadevah ter zabilaguje, da bo ta akcija za podporo pri re- šitvi prošnji in želji na merodajnih mestih.

več slovo č) ob uveljavljanju pravilnika: že obsto- ječa podjetja morajo dokazati, da so dosegla v le- tih 1928, 1929, 1930 in 1931 sledečo kapaciteto:

1. v mehkem rezanem lesu 2000 m³,
2. v mehkem tesanem lesu 3000 m³,
3. v drvih 150 vagonov,

popolnoma črta — in se naj prepusti kot do se- danj popolna svoboda za izvoz lesa — zato, ker je to prostovoljna (prosta) obrt,

Pač pa naj bi vsak prosilec, ki bi na novo zaprosil obrtni list za trgovino z lesom, dokazal strokovno usposobljenost v smislu čl. 2. a. b in c.

Kreditiranje v detajlni trgovini. Zveza trgov- skih gremijev za Slovenijo v Ljubljani je izdala na vse trgovce sledečo okrožnico: »Huda gospo- darska kriza nujno zahteva potrebne omejitve v trgovskem poslovanju, da se zagotovi obstoj obrat- ov. Ker se krediti zmanjšujejo na vse strani gos- podarskega dejstva, priporočamo Zveza vsem de- tajlnim trgovcem, da skrajno omeje prodajo blaga na kredit in prodajo blaga proti takojšnjemu pla- čilu, da ne bi zabredli v težke posledice. Ta opre- znost je nujno potrebna v interesu zdravega narod- nega gospodarstva, dokler se gospodarska kriza ne ublaži.«

Mizarski tečaj za luženje v Ribnici. Zbornica za TOI, Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani priredi v soboto in nedeljo dne 5. in 6. decembra 1981 v Ribnici v prostorih, ki jih bodo udeleženci dobili označene pri tamšnjih obrtni zadrugi (zbor- ničen članu g. Češarku), tečaj za luženje lesa za mizarske mojstre in pomočnike ribniškega, veliko- laškega sodnega okraja. Tečaj bo trajal ves dan in se prične v soboto zjutraj ob 8. Vsak udeleženec mora prineseti s seboj z vodo brušene deske v di- menziji 10 do 20 cm in 6 do 8 mm debeline, in sicer masivne ali furnirane, 3 komade češnjevca, 3 hrusevega, 5 bukovca, 5 jelševca, 8 orlovega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Pristojbina za mojstre 50, za pomočnike 25 Din. Pozivamo mojstre in pomočnike mizarske stroke ribniškega in velikolaškega okraja, da se udeležijo tega tečaja in v ta namen zgleda pri g. Alojziju Češarku, članu Zbornice TOI, gostilničarju in ključavničarju v Ribnici.

Borza

Ljubljana, 3. decembra.

Denar

Tečaja Curiha in Prage sta v današnjem de- viznem prometu ostala neizpremenjena. Edino Pa- riz in Trst sta bila nekoliko slabesja, dočim so to- čaji vseh drugih deviz narasli. Promet je bil sred- nji in je vse zaključene devize dala Narodna banka. Na zagrebški borzi je zopet začela notirati deviza Berlin, kar je že dalj časa slučaj na belgrajski borzi.

Ljubljana. Amsterdam 2275.84—2282.68, Bru- selj 788.86—786.22, Curih 1097.85—1101.15, London 185.91—193.41, Newyork kabel 5642.93—5659.93, ček 5620.93—5637.93, Pariz 220.80—221.46, Praga 167.20 do 167.70, Trst 287.26—293.26.

Zagreb. Amsterdam 2275.84—2282.68, Berlin 1843.50—1870.50, Bruselj 788.86—786.22, London 185.91—193.41, Milan 287.26—293.26, Newyork ka- bel 5642.93—5659.93, ček 5620.93—5637.93, Pariz 220.88—221.46, Praga 167.20—167.70, Curih 1097.85 do 1101.15 — Skupni promet brez kompenzacij 5.1 milj. Din.

Belgrad. Amsterdam 2272.84—2282.68, Berlin 1847.50—1870.50, Bruselj 788.86—786.22, Curih 1097.85—1101.15, London 185.91—193.41, Newyork 5620.93—5637.93, Pariz 220.80—221.46, Praga 167.20 do 167.70, Milan 287.26—293.26, Stockholm 1109—1120, Varšava 626.81—639.81.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.1125, London 17.15, Newyork 514, Bruselj 71.40, Milan 26.40, Madrid 43, Amsterdam 207.40, Berlin 121.90, Dunaj ne notira, Stockholm 95.25, Oslo 94, Copenhagen 94, Sofija 8.73, Praga 15.23, Varšava 57.60, Budim- pešta ne notira, Atene 6.50, Carigrad 2.50, Buka- rešta 3.07, Helsingsfors 9.50.

Dunaj. Dinar notira (valuta) 12.60.

Vrednostni papirji

Tečaji državnih papirjev na naših borzah ne izkazujejo danes posebnih izprememb, promet pa tudi ni znan. Tako je znašal na zagrebški borzi promet: 7% investicijsko posojilo 25.000, vojna škoda 500 kom., begluske obveznice 200.000, 8% Blerovo posojilo 8000 dol. in 7% Blerovo posojilo 2000 dolarjev. Na belgrajski borzi pa so bili za- ključki: vojna škoda 558 komadov, 7% investicijs- ko posojilo 46.900, begluske obveznice 168.400, 8% Blerovo posojilo 2000 dol. in 7% Blerovo posojilo 1000 dolarjev.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 66 bl., 7% Bler. pos. 59 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 64—66 (65), agrarji 30—32, voj. škoda ar. 272.50—274 (272.50), kasa 272.50—274, 12. 273—275 (275), 8% Bler. pos. ar. 68—70 (67), kasa 68—70 (68), 7% Bler. pos. ar. 57.50—59 (58), kasa 58.50—59 (58.50), 7% pos. DHB 60—63, 6% begl. obv. 43.50—44 (44, 43.50, 43.75).

Belgrad. 7% inv. pos. z. 63, 64, agrarji 32—33, vojna škoda 273.50—274.50 (273.75, 274), 6% begl. obv. z. 43.50—44.50, 8% Bler. pos. z. 65, 7% Bler. pos. z. 58.

Dunaj. Don. sav. jad. 111.90, Wiener Bank- verein 12.60, Escomptes 117, Zivno 86.50, Aus- senger Chemische 162, Mundus 100, Alpine 16.35, Trboveljska 36.20.

Žitni trg

Novi Sad. Vse je neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 26 vagonov.

Budimpešta. Tendence: čvrsta. Promet: živa- hen. Pšenica: marec 13.75—14.29, zaklj. 14.28 do 14.30; maj 14.85—15.13, zaklj. 15.18—15.20, - Rž: marec 15.75—16, zaklj. 15.97—16, Koruza: maj 16.80—17.35, zaklj. 17.30—17.32.

Winnipeg (začetni tečaj). Pšenica: dec. 59.50, marec 63.50, maj 64.25.

Chicago (začetni tečaj). Pšenica: marec 55.75, maj 57.75, julij 57, dec. 54.25. Koruza: marec 40.25, maj 42.125, julij 43.75, dec. 36.25. Oves: maj 26.875, dec. 24.50, Rž: maj 47.125, julij 47.

Letni obračun malice slovenskega sporta

V sredo zvečer je upravni odbor SK Ilirije podal na 21. rednem občnem zboru svoje letno po- ročilo. Občni zbor je za vsak klub najvažnejši let- ni dogodek. Člani zvedo, kaj se je med letom de- lalo in kaj se je tudi naredilo. Letna poročila ma- lice slovenskega sporta pa zanimajo vso sportno javnost. To tudi upravičeno. Ilirija je najmočnejši in tudi najaktivnejši sportni klub v državi. Nihe ni s svojimi skromnimi sredstvi toliko napravil za splošno korist kakor ravno Ilirija. S svojimi na- pravami je postala v Ljubljani važen faktor. Iz vseh poročil, podanih na občnem zboru, kakor tudi iz samega predsedstvenega poročila je bilo razvidno vse ogromno delo, ki ga je do sedaj na- pravila Ilirija v korist naše mladine. V zadnjih le- tih pa v korist vseh prebivalcev Ljubljane. Delo Ilirije posnemajo po vsej Sloveniji.

Klub šteje sedaj nič manj kot 9 sekcij. Naj- zanimivejša poročila so podali načelniki nogomet- ne, plavalne in smučarske sekcije. Te sekcije so

letos še posebej pokazale velik napredek. Nogo- metarji so klubu ponovno priborili prvenstvo Slo- venije. V tekmovalstvu za državno prvenstvo radi nevičanega moštva ni bilo posebnih uspehov. Pri- hodnje leto bo gotovo boljše. Smučarska sekcija je s svojim članom Joskom Janšo ponovno na- stopila in priborila klubu lokalno prvenstvo, na mednarodnih tekmah je bil pa Janša tudi edini Slovenec, ki je uspešno tekmoval z rutiniranimi inozemskimi amaterji. Plavalci bi kmalu osvojili dr- žavno prvenstvo. Imajo v svojih vrstah moči, ki predstavljajo že danes mednarodno kvaliteto. Zim- sko in letno kopališče je največ pripomoglo, da smo Slovenci postali nevaren tekmecek obmorskim klubom.

Nič manj zanimiva so bila poročila lahko- atletov, sabljačev, tekoatletov, hazenašev itd. Se celo najmlajša sekcija: namizni tenis, je prinesla klubu nekaj državnih prvenstev. Ogromno delo, o katerem so podajali posamezni funkcionarji po- drobna poročila, je dokaz, kaj se lahko tudi s skromnimi močmi in z lastnimi sredstvi napravi v korist naroda. Sicer je delo sportnikov mirno in skoro neopaženo. Pozna se bo, ko mladina do- raste in bomo imeli zdrav rod, ki ne bo poznal raznih zablad življenja. Šele tedaj bodo tudi oni merodajni faktorji videli korist sporta, ki danes še ne priznava sport kot vzgojno sredstvo. Vsa poročila so bila sprejeta z velikim odobravanjem in soglasno. Odstopajoči upravi je bil podeljen absolutorij.

Tudi novi odbor je bil izvoljen soglasno, kar se redko zgodi. Izvoljena je bila naslednja upra- va: predsednik dr. Milan Dular, podpredsednik: ing. Milan Suklje in dr. Lapajne; tajnik I. Beteto, tajnik II. Verbič, tajnik III. Grünfeld; blažajnik Medic, blažajnik II. Balazari; gospodar Ivan Kosec, arhivar Komar; odborniki: polkovnik Ožegović, podpolkovnik Sokolović, dr. Kuheji, Karol Šircelj, Jeras, Zupančič, Načelniki sekcij: nogometne ing. Petrič, lahkoatletske prof. Stepišnik, tekoatletske Tone Kos, plavalne dr. Jenko, smučarske ing. Kou- delka, table tenisa Pevalak, sabljaške podpolkovnik Cvetko dr. Bloudek, Razodistice: dr. Praunseis, dr. Demšar, dr. Pretnar, Valašek, dr. Juvanc, Nadzoroval: Bežek, Rabič, Babšek.

S tem je bil 21. redni občni zbor zaključen. Od nove uprave pa upravičeno pričakujemo, da bo ostala zvesta tradiciji prejšnjih upravnih odborov.

MEDKLUBSKA SMUČARSKA TEKMA.

Smučarski klub Ljubljana razpisuje za torek 8. t. m. medklubski smučarski tek na 8 km dolgi progi. Start ob 10.30 pri koči na Tamarju, cilj isto- tam. Startati smejo vsi verificirani tekmovalci, stari nad 18 let. Prva planirana dobita praktična darila. tretji pa priznanico. Prijave na klub, odnos- no na vodstvo tekme najkasneje do 10 pred star- tom.

Popoldne trening v skokih na novozgrajeni skakalnici v bližini koč, ki omogoča skoke čez 25 metrov.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 4. decembra: 11.30 Šolska ura: Srb- ske narodne recitacije. — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Gospodinjina ura, gđc. Humečova. — 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francošči- na. — 19.30 Dr. A. Campa: Pravni kotiček. — 20.00 Sokolska ura: Sokolstvo kao ideja vaspit- tava karakter čovjeka (Lujio Lovrič). — 20.30 Pre- nos iz Belgrada. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Sobota, 5. decembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče. — 17.00 Sa- lonski kvintet. — 18.00 Viktor Pirnat: Žužembski uskok. — 18.30 B. Hrovat: Verski in narodni utripi pri kulturnem filmu. — 19.00 Ga. Orhober: Angleščina. — 19.30 Miklavžev večer. — 20.15 Prenos opere »Titus« z Dunaja (Mozart). — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi:

Sobota, 5. decembra.

Belgrad: 11.00 Plošče, 12.05 Radio orkester, 20.00 Vokalni koncert, 20.30 Pester večer. — Za- greb: 12.30 Plošče, 17.00 Radio orkester, 19.45 140letnica smrti W. A. Mozarta, 20.15 »Titus«, opera, Dunaj. — Budapest: 12.05 Radio orkester, 17.30 Plošče, 19.00 Koncert orkestra, 20.15 Večerni koncert, 22.10 Ciganska glasba. — Rim: 13.35 Radio kvintet, 17.30 Instrumentalni kon- cert, 21.00 »Adriana Lecouvreur«, lirčna drama. — Milan: 13.00 Plošče, 19.15 Pestra glasba, 21.00 Varijetejski večer. — Langenberg: 19.30 »Zadnji dnevi Mozartovega življenja«, slusna igra, 20.15 Ve- seli večer, 23.00 Jazz. — London: 19.30 Koncert kvinteta, 22.30 Plošče. — Mor. Ostrava: 19.00 Pra- ga, 22.20 Komedija. — Tououse: 20.00 Koncert vo- jaske godbe, 20.30 Večerni koncert, 22.45 Koncert opernega orkestra. — Praga: 19.10 Poljudni večer. — Barcelona: 21.05 Operni prenos. — Trst: 12.30 Plošče, 13.00 Pestra glasba, 21.00 Koncert godbe na pihala.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

Plunko je pristal s čolnom, Seko pa je razprostrl in dvignil roke in pozdravil:

»Kraljica Istrov in Karnov, pozdravljena, pozdrav- ljen, kraljevski otrok, prvič na Belenovem ostrvu!«

»Pozdravljen, Seko, veliki žreec!« je odvrnila kra- ljica. »Glej, prišla sem, da žrtvujem s sinom svojim malim Belenu, ki naj mu dober. In še bi rada go- vorila s teboj, modri ugodnik Belenov, in poslušala tvoj svet. V tihi noči o polnoči sem se pripravila in neopaženo izginila s sinom iz tergestskega dvorca. Zve- sti Empeto in dobri Kran sta mi pomagala. Po kralju, ljubem pridruhu mojem, mi je težko in za očeta se bojim in sem v skrbeh. Pri obeh bi bila rada, obema bi stala rada ob strani in jima stregla in, če bi bilo treba, se tudi bojevala ob njuni strani, da bi vzbujala pogum v naših vrstah, ako bi klonile... Premisli, Seko, sem li delala prav in kaj naj storim...«

Seko je poslušal in molče vzel mladega sokoliča Dardana v roke in vstopili so v svetišče. Ko se je dvi- galo z žrtvenika kadilo, je žreec dvignil tudi otroka proti Belenu. Ginjen je bil, oči so se mu orosile in drhtel mu je zamolkli glas, ki je prosil:

»Belen, prvič je pred teboj kraljevi otrok Dardan, upanje naše in porok velike prihodnosti Karnov in Istrov, ki jih bo združene vladal in vodil. Bodi mu dober! V letih njegovih detinskih čuj nad njim, Belen, da bo rasel kakor hrast, zdrav in trden, v mladcu in moža, ki bo častil tebe in v zemlji svojih očetov živel njeni svobodni Belen, sliši in usliši me, bodi mu dober

zdej in vse čase!«

Tako je prosil žreec in ko se je obrnil in izročil Eni otroka, ji je rekel:

»Ena, kraljica, svetoval bi ti: vrni se v Tergeste, a porečeš, da sem krut in ne umem srea, ki ljubi. Svetoval bi ti, ostani s sinom, sokoličem malim, na silikanskem rodnom gradišču in čakaj, da se vrne otec z Medejskega gradišča in z njim Epulo s Karusadija. Pa porečeš: čemu potem moj nočni beg in dolga pot? Razumem in zato svetujem: pojdi, le pojdi v Silikansko gradišče, odpodij se in ko se odpodiješ, pusti sina Kranu in ženskam v rodnom dvorcu, z Empetom pa odjedi na Medejsko gradišče, da pozdraviš očeta in objameš Epula, če mu bo dovolil Heso, da lahko pride k svoji grlici, ko izve, da je priletela v njegovo bližino. Potem se pa ne mudi tam, koder vlada Heso, ki neti ogenj besnega sovraštva in se ne zmeni za rahla srea!«

»Zahvaljujem se ti, Seko, za tvojo besedo. Umeš me in tvoj svet je dober. Sprejemam ga in po njem se bom ravnala. Belen nam bodi dober!«

Tako je rekla Ena in zapustili so Belenovo sveti- šče in odšli pod lipami v pristan in Empeto in Plunko sta odveslala s kraljico in Dardanom proti bregu, kjer je Kran gledal konje in govoril s njimi:

»Le počakajte, konjiči, pridni ste bili, hitro nas nosili, na gradišču se zato nazobljete rumene pšenice, da bo veselje! Vidite, že gre kraljica, le lep mirni, kmalu bomo doma!«

Čoln je pristal. Kran je pustil konje, stopil k bregu in pomagal z Empetom kraljici na suho. Preden je za- veslal Plunko s čolnom proti ostrvu, so bili že v sedilih in pognali konje, ki so jadrno vzdirljali preko ravni proti Silikanskemu gradišču, katerega niso že lep čas videli in jih je zdaj v jutranjem solncu tako prijazno

pozdravljalo in vabilo izmed zelenja v višini, da so vzarele Eni oči in je bilo Empetu in Kranu, da bi se kar smejala in z glasnim vriskom opozorila starega Adnamata nase, ki ju pač ne pričakuje in bo začudeno pogledal, ko bodo jezдили v reber in ju prepozna.

X.

Stari Adnamat se je ob gradiščnih vratih res začudil, ko je prepoznal rane jezdece in jih sprejel in pozdravil. Svojega začudenja ni utegnil razodeti z besedo, zakaj kraljica je bila od dolge ježe utrujena in mudilo se ji je z malim v dvorec, da se odpodije. Ko so bili mimo in so se zbrali mladiči čuvaji okoli njega ter bili radovedni, kaj je prignalo Eno v rodno gradišče, jim je odgovoril:

»Kaj jo je prignalo, vprašate? Toisto bi vas vprašal jaz, zakaj nič mi ni povedala in nič ne vem. Neugnana je bila svoje dni in neugnana je ostala. Če si je ubila kaj v glavo, je morala izvršiti. Pravil sem vam že in nekateri ste bili sami zraven, ko nas je pred letom spravila v nevarnost, da bi bili kmalu radi nje ob življenje. No, topot nismo krivi mi, če ima spet v mislih kaj posebnega. Kralj nam ni ni- česar naročil, da bi se morali bati. Empeto in Kran naj skrbita za svojo glavo in Tergeščani kraj si jo belijo, ako bi se kaj primerilo. Mogoče se pa ob Kat- melu spomni, da ni varno v času, ko je bojni bog Heso na pohodu, meni nič tebi nič potovati, kamor bi se komu poljubilo. Pa ženska je ženska, svoj prav ima in izmodriti jo more samo nesreča, ko jo zatne! Ne rečem, da bi naša kraljica Ena ne bila modra, in tudi nesreče ji ne želim, le da bi bila bolj previdna, to bi ji svetoval, zakaj neprevidezno je čisto mati zle nesreče, katero naj Belen dobrotno odvraca od Ene na vseh njenih potih!«

»Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslav. knjižarne v Ljubljani: 30 zvezek: Sovinski: IZPOD GOLICE, 30 Din, vez 42 Din. — 30 zvezek: Slovenski: NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez 40 Din. — 31 zvezek: CONAN DOYLE, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez 40 Din. — 32 zvezek: R. IMMLICH, ZAGORSKI ZVONOVI, Roman (iz slikami) 24 Din, vez 32 Din. — 33 zvezek: BRIDGES, NA POMOC, 30 Din, vez 42 Din. — 34 zvezek: BRIDGES, NA POMOC, 30 Din, vez 42 Din. — 35 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 36 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 37 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 38 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 39 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 40 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 41 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 42 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 43 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 44 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 45 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 46 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 47 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 48 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 49 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 50 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 51 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 52 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 53 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 54 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 55 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 56 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 57 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 58 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 59 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 60 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din, vez 42 Din. — 61 zvezek: BRIDGES, OČIŠČENJE, 30 Din,

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iskanje

Primerno službo
išče vpokojeni orožniški narednik in občinski tajnik že sedmo leto. Najrajši v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vesten« št. 14.224.

Pouk

Čamernikova šolerska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avst). Prva oblast koncesionirana Prospekt št. 16 zastoni. Pišite pon!

Denar

Posojila
vsake vrste Vam oskrbuje pod najugodnejšimi pogoji »Kmetijska eksportna zadruga«, r. z. z. o. z. (Kreditna sekcija) v Mariboru, Aleksandrova 44.

Poizvedbe

Izgubljena
je bila dne 19. novembra popoldne vreča parafina. Prosim najditelja, da mi jo vrne proti nagradi na naslov: Rojc M., Dunajska cesta 29, II. nadst.

Glasba

Klavirje, harmonije
strokovnjaško popravila in uglašuje R. Warbinek, tvornica klavirjev, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5.

Pianine

»DALIBOR« (CSR) na obroke po 10.— je dino je pr. tvrdki
Alfonz Breznik
Aleksandrova 7 Ljubljana

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije
kupiše Uprava »Merkur« Ljubljana — Selenburgova ulica 6, II. nadst.

Prodamo

Ia namoč. polenovko
izbira namiznega sadja, pristni španski Malaga, Cinzano vermouthe na korzarce ter druge delikatese nudi delikatesna in specerijska trgovina - F. R. Kovatič, Miklošičeva 28 v Ljubljani

Puhasto perje

čisto, čohano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja

DRSALKE

za Miklavža in Božič! »Jakov-Haines« 165 Din, »Eisblume«, votlo brušene 159 Din. Veletrgovina z železnino FR. STUPICA, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Pletarna

nogavic, kompletno urejena, stroji na električni pogon, se vsled odhoda iz Maribora ug. dno prod. Potreben mali kapital, osigurana lepa eksistencija. Lokal zelo poceni. — Vprašati Valjak, Maribor, Kino Union.

Namizna jabolka

se dobe po 2.30 Din pri Gospodarski zvezi v Ljubljani

Foto-aparat

6.5X9 cm s povečevalnikom vred in vsemi potrebščinami — naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14.241.

Planinsko seno

sladko, tri vagone, prodaja Josip Zabukovec, Nova vas. Postavi ga lahko na postajo Velike Lašče ali Rakek v povezanih balah. Za ceno vprašati na gornji naslov.

Otroška posteljica

naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14.217.

Kupujte le najboljše domače

čevlje znamke

Jara
Tovarna Tržič

Prodajalna:
Ljubljana
Sv. Petra cesta 20

Obrt

Plašče

za zdravnike, laborante, brivce itd., jopiče za natakarje, peke, mesarje, kuharje in sorodne obrti izdeluje po meri najboljše C. J. Hamann, Ljubljana. Mestni trg 8.

Nogavice

rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
LJUBLJANA, Zidovska ulica in Stari trg

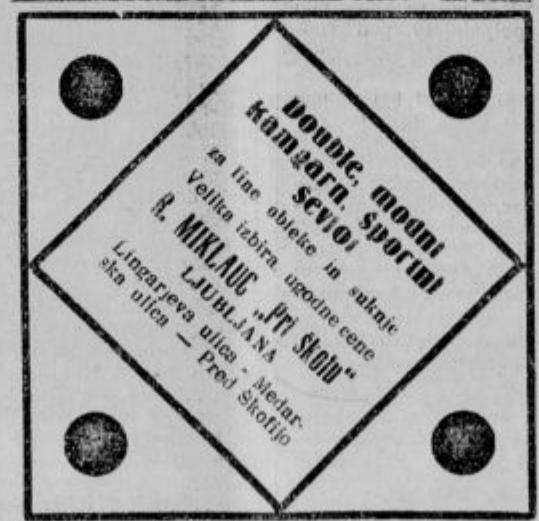
Mlinarji

Rz prosa, ajda in tečmen kupite najceneje pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Ristiška cesta 24
Veletrgovina Rta in moke

Cenjena gospodinja — zapomni si
takole izgledajo pravi zavilki Dr. Oetkerja

Jamci za uspeh svetovna znamka »Dr. Oetker«, iznajditelj pečilnega praška. — Brezplačne receptne knjižice dobite pri Vašem trgovcu.

Vreče. Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri tvrdki:
Mirko Mlakar
Ljubljana - Slomškova ulica št. 11
Telef. št. 2947.

Ure, zlatna, optični predmeti
L. VILHAR, urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

Berite
»Slovenca«
in oglašujte v njem!

Sveže in suhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte pokazila.

Namizna jabolka

prvovrstna, razposiljam po najnižji ceni. — Peter Setina. Radeče — Zidani most.

Sukneni ostanki

za površne suknje in obleke

pod ceno!

R. MIKLAUC »Pri Školu«, Ljubljana

HRANILNICA IN POSOJILNICA V KOMENDI mora v kratkem času že drugič javiti žalostno vest, o smrti svojih podpornikov. Dne 2. decembra je umrl njen soustanovitelj in član načelstva, gospod

Janez Bergant

posestnik v Suhadolah.

Pogreb uglednega zadruharja in vzornega moža bo v soboto 5. decembra na farno pokopališče v Komendi. Ohranimo značajnega moža v trajnem spominu!

V Komendi, dne 3. decembra 1931.

NAČELSTVO IN NADZORSTVO.

Naznanjam, da je umrl moj nad vse ljubljani soprog in brat, gospod

Anton Zupančič

mag. oficijant v pokoju

po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 4. dec. ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 43, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. decembra 1931.

Globoko žalujoča soproga **MARIJA ZUPANČIČ** in sestra **FRANJA ZUPANČIČ**.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala

Za množične dokaze iskrenega sočustvovanja ob priliki smrti in pogreba našega ljubljenežnega očeta, soproga, tasta in strica, gospoda

Ivana Fatur

trgovca in gostilničarja na Rakeku

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini za tolažbo v bolezni in za spremstvo na zadnji poti, g. ravnatelju Janku Nep. Jegliču za pretresljiv nagrobni govor, pevcem za ganljivo petje ter vsem darovalcem vencev in cvetja. — Istotako se najpričnejše zahvaljujemo občinskemu odboru in gasilec za korporativno udeležbo pri pogrebu, enako tudi ravnatelju Gospodarske zveze g. A. Besednjaku in vsem ostalim, ki so draga nam v tako obilnem številu počastili in spremili na njegovi zadnji poti.

Rakek, dne 2. decembra 1931.

ZALUJOČI.

Zahvala

Ob priliki nenadne in nenadomestljive izgube našega preljubljenega soproga, brata, strica in vsake, gospoda

Janka Sajovica

nam je lajšalo neizmerno bol nebroj izrazov odkritosrčnega sočutja. Vsem, ki so v teh težkih urah sočustvovali z nami in nepozabnega rajnika v ogromnem številu spremili k njegovemu preranemu grobu, izrekamo našo najglobljejo zahvalo. Posebno hvalo smo pa dolžni g. dr. Josipu Bežku za požrtvovalno pomoč v najbridkejši uri, častni duhovščini, darovalcem prekrasnega cvetja na pokojnikovo krsto, gg. Spičarju Jaki in Turku Josipu za tolažila, z ljubezljivo prepojena govora ob odprtem govoru, domačemu sokolskemu pevskemu zboru in godbi Prostovoljnega gasilnega društva iz Senčurja ter Kranjski godbi za žalostinke, častnemu spremstvu Sokolstva, Gasilnih društev, Narodne žitnice v Kranju, orožništva itd.

Ohranite pokojnemu Janku svetel spomin!

Kranj, dne 1. decembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Po dolgotrajni, mukepolni bolezni je Vsemogočni rešil in poklical k Sebi v starosti 77 let našo najdražjo mamico, staro mamico, prababico in taščo, gospo

Hedviko Kaligar

vdovo nadučiteljca.

Pogreb nepozabne bo v soboto 5. decembra ob 2 popoldne od doma žalosti, Sv. Petra cesta 11, na pokopališče k Sv. Križu. Ohranimo jo v blagem spominu!

V Ljubljani, dne 3. decembra 1931.

EMILIJA KALIGAR, učiteljica, hči.

Rodbine: OSTERMAN-CIGLARIC, BISCHOF, prof. KUNC in ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala

Vsem, ki ste naši rajni ženi in materi, gospej

Mariji Marolt

pomagali v njeni težki bolezni, ji izkazali zadnjo čast, molili zanjo in nas v hudi nesreči tolažili, se z vso iskrenostjo zahvaljujemo.

Prav posebno hvalo smo dolžni gg. zdravnikom dr. Merčunu, primariju dr. Blumauerju, dr. Šabcu in dr. Pavlu Krajcu, kakor tudi g. prof. dr. Kotniku za njegovo duhovno tolažbo.

Nadalje se zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovlili od pokojnice pri blagoslovu v Ljubljani in jo v tako ogromnem številu spremili na zadnji poti, v prvi vrsti prečastiti duhovščini, Katoliškemu prosvetnemu društvu in njega pevskemu zboru pod vodstvom g. Gruma, Godbenemu društvu za izvajane žalostinke, Rokodelskemu društvu, gasilec z Verda in Vrhnike in Vam, ki ste njen prezgodnji grob pokrili z vencem in cvetjem.

Sveta maša zadušnica bo v soboto, dne 5. decembra ob 8 jutraj pri sv. Antonu na Verdu.

Verd, dne 3. decembra 1931.

Rodbina dr. Maroltova.